

MAGYARAI

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GÉZA
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Nagy visszhangot keltett Amerikában II. Károly király rádióbeszéde

Bucurestiből jelentik: Tegnap számunkban már ismertettük Öfelsége II. Károly király rádióbeszédét, amelyet Amerika számára is közvetítettek. A közvetítés a legteljesebb siker jegyében zajlott le.

Ez volt az első propaganda kísérlet, — amelyet mások is követni fognak — hogy Romániát megismertessék az Óceánon túl is. Amerikában nagy érdeklődéssel várták a jól előkészített közvetítést. Bizonyítja ezt a körülményt az a tény is, hogy Robert Wood mérnököt tíz nappal a közvetítés előtt Bucurestibe küldte az amerikai kormány az amerikai állomásokkal szükséges technikai kérdések fejlesztése és felülvizsgálása céljából. Wood 10 napon keresztül együtt dolgozott Gusti professzorral és a rádióközvetítő társaság technikai személyzetével.

Másrészt a közvetítés értékelése mellett bizonyít a közvetítés időpontja is. 13 óra 30 perc egyike az Óceánon túli legkedvezőbb és leghallgatóbb időpontnak és az a tény, hogy vasárnapra tettek is emeli Öfelsége beszédének jelentőségét. Az

Amerikából érkezett kábeltávíratok is kihangsúlyozták azt a széleskörű visszhangot, amelyet az amerikai nép körében a „román éra” keltett. Ez a tény indította arra az amerikai rádiótársaságokat, hogy közvetítsék Öfelsége beszédét és a román programot Észak- és Dél-Amerika összes állomásán.

A kábeltávíratok közlik a királyi beszéd kommentárjait is. Rokonszenvének ad kifejezést Amerika népe és barátságosan fogadta a kijelentéseket. Elégtétellel állapítják meg, hogy a királyt és a román népet hasonló építő és hékés eszmék fűtik, mint az amerikai népet.

Az a tény, hogy Öfelsége szívélyes hangon válaszolt a kormány és az amerikai nép meghívására, azt a meggyőződést kelti, hogy Románia valóban egyike a civilizáció és a haladás élén járó országoknak. Hasonlóképpen a világiállítás vezető köreinek az a meggyőződése, hogy Öfelsége legmagasabb vezetése alatt Románia New-Yorkban ugyanolyan fényes sikereket fog elkönyvelni, mint két évvel ezelőtt a párizsi világiállítás alkalmával, a „nagy kultúrnemzetek sorában”.

Franciaország állandó veszélyt fog jelenteni a nemzeti Spanyolországna és jó lesz komolyan örködni a Pireneusokon. Az olasz lapok a felháborodás hangján írják Negrin nyilatkozatáról is. Negrin köztársasági spanyol miniszterelnök ugyanis kijelentette, hogy a végsőkig fogják védelmezni Spanyolország nemzeti függetlenségét. A lapok rámutatnak arra, hogy a spanyol nemzeti függetlenséget csak Franco tábornok és annak kormánya tudja biztosítani. Franco tábornok nemzeti felkelése ugyanis a külföldi beavatkozás elleni lázadásból indult ki.

FRANCIAORSZÁG ÉS ANGLIA ELISMERI FRANCO KORMÁNYÁT

Párizsból jelentik: A francia sajtó valószínűleg tartja, hogy a keddi esti államtanácson elvi jelentőségű döntést hoznak a spanyol nemzeti kormány hivatalos elismerése ügyében. A *Petit Journal* úgy tudja, hogy *Daladier* és *Bonnet* az államtanácson két javaslatot terjeszt elő. Az egyik javaslat értelmében a francia kormány elvben elismeri Franco kormányát, míg a másik javaslat szerint a jogi elismerés előkészítése céljából a francia kormány Berard szenátort Burgosba küldi. A francia diplomácia véleménye szerint Valencia és Madrid elkerülhetetlen összeomlása nagyban meg fogja könnyíteni a kibontakozást. A francia sajtó kiemeli *Azana* köztársasági elnök béke-készségét és sajnálkozását fejezi ki, hogy *Negrin* köztársasági miniszterelnök nem osztja *Azana* felfogását.

Párizsból jelentik: A londoni lapok értesítése szerint az angol kormány a keddre összehívott minisztertanácson dönt Franco kormányának közvetlen elismeréséről. A miniszterek többsége az elismerés mellett foglal állást. Valószínű azonban, hogy az angol kormány az elismerés ellenére sem küld azonnal követet Burgosba.

Franciaország és Anglia a nemzeti Spanyolország elismerésének útján

Párizsban államtanácsot, Londonban minisztertanácsot hívtak össze a spanyol kérdésben. Olaszországot nyugtalanítják a két nyugati nagyhatalom diplomáciai mesterkedései. Madridból tovább szítják a köztársaságiak ellenállását

Barcelonából jelentik: A nemzetiek központi hadbírósa halálraítélte *Salazar Venturát* a köztársasági néptörvényszék volt elnökét, valamint két szakszervezeti vezetőt és két terroristát. A halálraítéltek kegyelmi kérvényeit *Franco* tábornokhoz terjesztették elé.

Bilbaoból jelentik: A köztársaságiak Llas községben minden előzetes figyelmeztetés nélkül felrobbantották a lőpor és a lőszerraktárt. A hatalmas méretű robbanás következtében az egész falu elpusztult és valamennyi lakója életét veszítette.

A KÖZTÁRSASÁGI KORMÁNY ÚJABB KÉTSÉGBEESETT FELHÍVÁSA.

Madridból jelentik: A köztársasági kormány vasárnap este újabb felhívást intézett a köztársasági uralom alatt maradt lakossághoz. A felhívásban a kormány felkéri az összes katonai és polgári alakulatokat, hogy folytassák tovább a harcot mindaddig, amíg a béke útján biztosíthatják Spanyolország szabadságát és függetlenségét.

OLASZ FIGYELMEZTETÉS AZ ANGOL ÉS FRANCIA DIPLOMÁCIA SZÁMÁRA

Rómából jelentik: Az olasz lapok a legnagyobb felháborodás hangján írják az angol és a francia diplomácia erőfeszítéseiről, amelyet a nemzeti Spanyolország irányában kifejt.

Egyes lapok Franciaországot azzal vádolják, hogy politikai bigámiát követ el. A *Lavoro* fasiszta lap figyelmezteti Francot arra, hogy

Indiában kiujultak a mohamedánok és hinduk közötti ellentétek

A napok óta tartó véres harcoknak sok súlyos sebesült és halott áldozata van

Londonból jelentik: Indiában néhány nap óta ismét nyugtalanulás észlelhető, amely véres zavargásokban jelentkezik. Az indiai Cawnporeból szombaton véres összetűzés keletkezett a hinduk és a mohamedánok között. Az összeütközés folyamán hárman meghaltak, ötvenen súlyosan megsebesültek. A tüntetések és a verekedések vasárnap is folytatódtak és a rendőrség kénytelen volt fegyverét használni. Az áldozatok 13-ra, a súlyos sebesültek száma pedig 67-re emelkedett. Állandóan angol katonai csapatok cirkálnak a város utcáin.

Kalguttából jelentik: Vasárnap és hétfőn Cawnporeban kiujult a harc a hinduk és a mohamedánok között. A rendőrség hat ízben volt kénytelen fegyverét a tüntetők ellen használni. A tüntetések során negyvenen életüket veszítették, 400-an pedig súlyosan megsebesültek. A rendőrségi közegek 600 tüntetőt vettek őrizetbe. Szigorú záróra rendeletet bocsátottak ki, a városban cirkáló katonai őrszemeknek pedig meghagyták, hogy a sötétség beállta után a város utcáin engedély nélkül közlekedőkre rálöveljenek.

Támogatást kérnek a romániai katolikusoktól a spanyol nemzetiek

**A bucaresti spanyol követség segélykérő levelet intézett
Fiedler István római katolikus megyéspüspökhöz**

Karácsonykor indult meg Katalóniában az a mindent elseprő győztes offenzíva, amellyel a spanyol ügy és vele Franco tábornok neve ismét a világ érdeklődésének homlokterébe került. A nemzeti csapatok győztes előnyomulásának minden fázisáról értesültek az újságolvasók. Franco csapatainak diadalmos útközeteiről ad hírt a világ minden táján a rádió és a köztársaságiak kapkodásáról, fejvesztett meneküléséről számol be minden híradás. És a nemzetiek ügyének diadalra jutásával sietnek Franco kormányát elismerni mindazok az államok, amelyek eddig közömbösen, vagy talán ellenséges szemmel tekintettek a kibontott nemzeti lobogóra...

Bennünket őszinte örömmel tölt el az, hogy már csupán rövid napok kérdése Franco tábornok és az általa képviselt keresztény világnézet végleges spanyolországi győztese és mindenkor esodálattal adóztunk annak a hősiességnek, amellyel a nemzeti csapatok minden egyes katonája utolsó csöpp véreig is kitartott Franco kereszties lobogója mellett.

Pedig nagy nehézségekkel kell megküzdeniök a nemzetieknek. Az ellenségén kívül az éhség, a szomjúság és betegségek tízedelik soraikat. Szegényes öltözetük nem tudta megvédeni őket az időjárás viszontagságtól és hiányos katonai felszerelésüktől, ha nem pótolták volna lelkesültséggel, akkor soha sem érték volna a francia határig.

Sebesültjeik számára szűknek bizonyulnak a kórházak, a lázasan fekvő hősök számára nincs elég orvosság — és a betegek szenvedéseit csak növeli, hogy az otthonlevő családtagjaiknak a háborúhozta szegénységgel kell küzdeni.

Bucurestiből a nemzeti spanyol követség címeres levélpapírján a napokban levél érkezett Fiedler István nagyváradi-szatmári római katolikus megyéspüspök címére. A főpásztor rendelkezésünkre bocsátotta a levelet és mi éppen a fentiek alapján szívesen helyt adunk annak lapunk hasábjain. Nem hisszük, hogy magyarázat lenne szükséges hozzá. A jószívű hívek, a jótékony célú egyesületek tudják kötelességüket.

A főpásztorunknak küldött levél egyébként a következő:

Kegyetemes Uram!

A Romániában élő katolikusok tudja, hogy Spanyolországban a keresztény civilizáció megmentéséért folyt és folyik a küzdelem. Tudják a hívek azt, hogy hosszú évszázadokon át, hány szent, hány vértanú és hitvalló ontotta ki vértét szent hitünkért; hiszen a Jézusról nevezett Szent Teréz a szent keresztől elnevezett Szent János, Loyolai Szent Ignác és a többi spanyol szentnek neve ismeretes az egész világon.

Eddig nem akartuk kérésünkkel zavarni a romániai katolikusokat, bár tudtuk, hogy Nagyméltóságod is számtalanszor kinyilvánította szentügyünk iránti érzelmét és Nagyméltóságod imája együtt szállt az Urhoz a mi aggódó imádságunkkal.

A nemzeti spanyol sebesültek kórházainak támogatására az egész világot felölelő mozgalom indult. Romániában engemet tisztelték meg ennek a mozgalomnak az elnökségével. Most meleg felhívást intézünk ennek a nemes országnak kereszténységhez, hogy dicsőséges keresztiesháborunk sebesült hőseinek szenvedéseit segítsenek elviselhetővé tenni, hiszen ezek a hősök minden európai keresztényért harcoltak. — mert ha meghátráltak volna, akkor a romboló bolsé-

vizmus az egész Európában uralomra került volna.

Ismerjük azokat a nemes érzelmeket, amelyek Nagyméltóságodat vezérik, azért kérjük, hogy papjaival, híveivel és személyében is csatlakozzon mozgalmunkhoz, segítve a spanyolországi testvéreken.

Ezer köszönet előre is, kérem Nagyméltóságodat, fogadja legkülönösebb tiszteletemet.

A bizottság elnöke és romániai kiküldöttje:

Marquise de Prat y Soutzo.

Ezzel a kérelemmel kapcsolatosan a romániai segélybizottság elnöksége is felhívást bocsátott ki, amely a következőképpen hangzik:

A PAPSÁGHOZ ÉS HIVEKHEZ INTÉZETT FELHÍVÁS

— Van szerencsém tudomásukra hozni, hogy a román fővárosban a legelőkelőbb társaságbeliek részvételével bizottság alakult, amelynek az a célja, hogy összegyűjtse azokat a pénzbeli és természetbeni adományokat, amelyek

lyeket a spanyol nemzeti hadsereg sebesültjeinek fősegítésére küldenek a jószívű emberek.

— Azoknak a hősöknek küldik adományukat, akik elhagyták nyugati, békés otthonukat és fegyvert ragadtak hazájuk és szent hitünk védelmére.

— Azoknak, akik toll helyett kardot, szárm helyett fegyvert, eke helyett gépfegyvert vettek kezükbe.

— Azoknak, akik kibontották a hagyományok szent lobogóját és szuronyai szantották fel az édes anyaföldet, hogy az egészséges eszme magvait elhinthessék.

— Azoknak a katonáknak, akik a lövészárkokban ajkukon Jézus nevével várják a halált.

— Azoknak, akik az ellenség pergőtűzében is — szemben a halállal mondják — és térden állva hallgatják a szentmisét.

— Azoknak, akik sötét börtönökben és hajófenekén mélyen szenvednek az igazságért.

— Azoknak, akik kiomló vérükkel áztatják hazájuk szent földjét.

— Azoknak, akik megmaradtak és azoknak, akik már eltavoztak...

— Ezekért, ezeknek a számára — Franco tábornok kezdeményezésére létesítették a segítő akciót a harctéren és a kórházakban szenvedő nemzeti spanyol hősök számára.

— Abban a reményben, hogy Önök is közreműködnek ebben a magasztos akcióban, kérjük Önöket, hogy adományaikat jutassák el címre: Marchize de Prat y Suozzo, Legatia Spaniei nationaliste, Bucuresti, Str. Orlando No 6. Az adományok lehetnek akár pénzbekiek, akár természetbeniek, így kötött holmik, puloverek, pizsamák, harisnyák, fehérneműk a betegek számára, valamint gyapjufonal, zsebkendő, cipő, házipapucs, teleses rádió, konzervek, stb.

— Jóságukat előre megköszönjük azoknak a nevében, akiknek számára ezeket az ajándékokat küldik.

Maradok elismerő tisztelettel:

a romániai segélyező bizottság elnöke.

Amerika hadihajó- és légiflottája óriási méretű tengeri gyakorlatokat kezdett

Newyorkból jelentik: A nagy amerikai tengerészeti gyakorlatok kedde virradóra megkezdődtek. A gyakorlatokon összesen 550 hajó és 600 repülőgép vett részt. Roosevelt köztársasági elnök

is résztvesz a gyakorlatokon és a Houston cirkáló fedélzetén. A tengerészeti gyakorlatok színtere mintegy 400 ezer négyzetmérföld területi tengerész, a virginai Norfolk és Brazília legészakibb pontja között.

A kormány terveit a mezőgazdaság újjászervezésére

**Cornateanu földművelésügyi miniszter Kolozsváron
nagy beszédben ismertette a kormány elgondolásait**

Kolozsvár. Saját tud. Előkelő vendége volt Erdély fővárosának. A Nemzeti Újjászülés Arcvonal szamostartományi és kolozsmegeyi tagozati vezértilkárainak kinevezésével kapcsolatban Kolozsvárra érkezett Cornateanu földművelésügyi miniszter, akit az állományon a tartomány és a megye hatóságainak képviselői fogadtak ünnepélyesen. A földművelésügyi miniszter látogatást tett a mezőgazdasági akadémián, ahol dr. Ciomac vezérplüvelő és az intézet tanári karának, valamint a tartományi mezőgazdasági szakértők bevonásával tárgyalásokat folytatott le. Az értekezleten Seiscioreanu elnököt, akinek javaslatára hódoló táviratot küldöttek II. Károly király öfenségének. Az értekezleten nagyszabású beszédet mondott Cornateanu miniszter is, aki hangsúlyozta, hogy a romániai mezőgazdaságot új alapokra kell fetkenni és mennyiségi, valamint minőségi többtermelésre beállítani.

Beszéde bevezető részében azt a helyzetet vázolta, amely az ország mezőgazdasági életében és a falvakon az egyesülés óta eltelt husz év alatt uralkodott. Ezután részletesen kifejtette a kormány a mezőgazdálkodás újjászervezésére és támogatására kidolgozott munkatervet, amely a modern nyugati példák figyelembevételével, de mérlegelve az adott helyzet különleges követelményeit is, az ország legfontosabb termelő rétege számára jobb életet igyekszik biztosítani. A gazdanevelés, a mezőgazdasági termelőeszközök, gépek, vtömagvak, stb. beszerzésének megkönnyítése s a segélyezésre szoruló vidékek lakoságá-

nak hathatós támogatása szerepel ebben a munkatervben. Különös gondot fordít a kormány a Mőcevidék és Maramaros sérelmeinek orvoslására.

Az értekezlet a miniszter beszédével véget is ért és a földművelésügyi miniszter ezután kíséretével együtt a Mezőgazdasági Akadémia hallgatóinak otthonában tett rövid látogatást.

Délben az Automobil Klubban diszebedet rendeztek a miniszter tiszteletére. A diszebeden részt vettek a város társadalmi előkelőségei és több felkőszöntő hangzott el. A földművelésügyi miniszter válaszolt az üdvözlésekre s amidőn megköszönte azt a lelkes fogadtatást, amelyben részestették, őt pontban foglalta össze azokat a irányelveket, amelyek munkájában vezérelni fogják. — Ezek az egységes irányítás, az alkalmas egyének és tényezői kiválasztása, a mezőgazdaság különböző termelési ágainak összhangja, központi igazgatás és a munkát s a fejlődést akadályozó bürokratizmus teljes kiküszöbölése.

Délután a Mezőgazdasági Akadémia disztermében újabb értekezlet volt, amelyen megvitatták a legfontosabb időszerű kérdéseket. A miniszter meghallgatta a kamarai kiküldöttek előterjesztéseit és kijelentette, hogy az összes sürgős kérdéseket haladéktalanul rendezni fogja. Az iránt maris intézkedett, hogy a nyugati hegyvidékek szoruló közlekedési utakat építsenek a rendelkezésre álló alapokból és megígérte, hogy a zalatrai gazdasági szövetkezet részére egymillió leles támogatást utal ki.

A miniszter és kísérete este kilenc órakor visszautazott Bucurestibe.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet. Helyenként átmeneti eső. A hőmérséklet lassu felmelegedése várható.

Litvinov

véglegesen megbukott
Utóda Bulganin, aki oroszon kívül más nyelvet nem ismer

Londonból jelentik: Itteni körök értesülése szerint Litvinovot eltávolítják a külügyi népbiztosság éléről. Utóda Bulganin, az egyik szovjet orosz köztársaság elnöke lesz. Bulganin nem beszéli egyik európai nyelvet sem, csak oroszul tud és külpolitikai tájékozottsággal sem bír.

Erdély új püspökének első szózata

Kolozsvár. Saját tud. Legutóbbi számunkban a legrészletesebben beszámoltunk azokról a fényes ünnepekről, melyek között Márton Áron, a gyulafehérvári egyházmegye új püspökének felszentelése megtörtént. Helyszűke miatt már csak röviden közölhetjük a felszentelt püspöknek a testületek által való üdvözlését. Ezt az akaratumunkon kívül történt mulasztást pótoljuk most, midőn a bensőséges, szívvel szerető melegében fénylett ünnepek befejező mozzanatait részletesen ismerteltük.

A plébánia fogadótermében lefolyt üdvözlések után, amelynek bensősége, kiáradó szeretete gyakran könnyekig meghatotta nemcsak a szónokokat és a nagyszámban megjelent közönséget, hanem magát Márton Áront is. Erdély új püspöke mély megindultsággal mondott válaszbeszédet.

— Vallom és hirdetem, — kezdte megható hangon — hogy vannak olyan igazságok, amelyek alapján minden igaz embernek találkoznia kell. Ahogy Erdély földjén a hegyek völgyekkel, a mezők erdőkkel, hófedte bergek a síksággal váltakoznak éppen úgy váltogatják egymást a népek Erdély földjén, ahol három nyelven beszélnek és 6—7 féle szertartás szerint imádják az istent, de van a Krisztusi evangéliumnak ereje, amely hozzásegít ahhoz, hogy a különféle ellentétek összhangba olvadjanak fel és a testvéri együttműködés útját egyengessék.

— Igérem, püspökké szentelésemnek ezen a felejthetetlen ünnepi napján, hogy ezekkel a történelmi adottságokkal számot vetek, amint azt a multban is tettem — a sorsközösségnek ezt a szavát megfogadom és az együttthaladás útját egyengetem. Minden küzdő emberben testvéremet akarom látni és amennyire segítségükre tudok lenni és terhüket vállaimra venni.

— Papjaim munkásságukat ajánlották fel, engedelmisséget ígértek, amelyet szükséges is lesz, hogy igénybe vegyek. De meg kell itt vallanom, hogy milyen nehéz feladat parancsolni, engedelmisséget igénybe venni és mennyivel könnyebb a parancsot végrehajtani, mint a tennivalókat felmérni, terveket készíteni és azok végrehajtására a felelős parancsot kiadni.

Ezeknél a megrázó szavaknál könnybelábadtak szemei, majd elcsukló hangon így folytatta: — Ha az Uristen azt akarta, hogy ezt a nehéz terhet én vegyem vállamra, mátl kezdve zugalódás nélkül hordozom azt, lelkiismeretesen engedelmeskedem ennek az isteni parancsoknak. A gondok elől nem futok meg. Amit Isten keresztként vállaimra rakott, ha vérző térdekkel is vinni akarom, vinni fogom. Kérem paptársaimat, hogy kövessenek engem ezen a golgothás uton. Ezt kívánom tőlük.

— A tanárokhoz és a tanítókhöz az az üzenetem, hogy munkájukban — nem félek ettől a merész kijelentéstől — esett népünk felemelését, hitünknek a sodrásos történelmi időkben való szilárd megkövetését kívánom tőlük és a kétségbeesés szélére sodort közösség lelkének reménnyel és bizalomkeltéssel való megtöltését, a nép műveltségének fokozását és az erkölcsi alap erőteljes

tudatosítását. Ezért a nemzetmentő munkáért csak köszönet és ima tud lenni részünkről az egyetlen fizetség.

— Az Egyházmegyei Tanács üdvözlésére az a válaszó, hogy a mult megszentelt és jónak bizonyult hagyományait megbecsülöm és tovább fejlesztem, a Népszövetséggel együtt dolgozom, ismerem célkitűzéseit és segítségére leszek a megsemmisítésére törő törekvésekkel szemben. A Népszövetségek munkáját nagyra értékelem. Tagjainak ösztönössége, gyöngédsége összhangzatosan egészíti ki a férfiak munkáját.

— A kolozsvári Szent Mihály Egyházközség vezetésének átvétele jelentette meg fejemen az első ősz hajszálakat, sokat dolgoztam, éjszakákat nem aludtam, hogy az egyházközség súlyos helyzetén tehetségem szerint javítsak. Arra kérem az egyházközség tagjait, hogy ne felejtsek el, amint én sem feledkezem meg soha a vállvetett munkában megszilárdult összetartozásunkról.

— Ez az udvar és ház, amelynek kicsinyített mását szülőfalum népe elhozott ide, nem az én szülőházam. Édesapám építette ezt később, de ebben az udvarban nőttem fel, itt hallottam először, hogy vannak emberek, akiknek fáj az élet, de itt tanultam meg azt is, hogy az emberek felett van az Isten, akik részükre törvényeket adott és ezeknek a törvényeknek az útján kell járni.

— Ezen a szent napon szülőfalumra, egyházmegyén minden népére szabadjon azt a szent fogadalmat tenni, hogy fajtámnak szívósságát, kiállását a magam erényének akarom tekinteni, sorát vállalni akarom. Az Isten hivatást adott nekem és én életem ennek a hivatásnak szenteltem és jónépemért becsületesen dolgozom. Búcsúzóul töletek is csak azt kérem: Imádkozzatok értém.

A könnyekig megható püspöki szótát után Márton Áron püspöki áldást adott a jelenlevőkre, amelyet a jelenlevők térdenállva fogadtak és ezzel a hivatalos fogadtatás és az üdvözlés véget is ért.

A Marianumban...

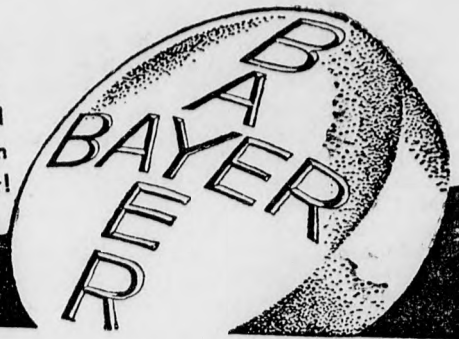
A plébánia dísztermében lefolyt hivatalos üdvözlések után a felszentelési ünnepeken megjelent előkelőségek és meghívottak a Marianumban társasbédre gyűltek össze. A Marianumban épülete előtt díszegyenruhás rendőrök tartották fenn a rendet, az épület bejáratánál pedig Kornélia nővér, a Marianum apácáinak főnöknője várta ünnepi ruhába öltözött bájos leánynövendékei élén az új püspököt és kíséretét. A Marianum előcsarnokában Márton István gimnáziumi tanár üdvözlötte elsőnek az új püspököt. Üdvözlőbeszédében visszaemlékezett arra az időre, amikor 30 évvel ezelőtt a csiksomlyói gimnáziumban első tanára volt Márton Áronnak. Visszaemlékezésével kapcsolatban a figyelmébe és szeretetébe ajánlja az új püspöknek a Marianum leánynevelő intézetet és annak növendékeit. Márton Áron meghatott szavakkal mond köszönetet az üdvözlésre.

Nagyon fontos!

ASPIRIN

csak tablettákban

Utasson vissza minden port, mert ASPIRIN csak tablettákban kapható! És minden ASPIRINtablettán látható a "Bayer" -kereszt!

A Marianum növendékei nevében György Erzsike, a leánygimnázium II. osztályának növendéke üdvözlötte Márton Áront és virágcsokrot nyújtott át neki. A hatalmas épület első emeletén három, egymásba nyíló teremben folyt le a díszbéd 344 résztvevővel. Az ebéd a konyhaművészet remekeit szolgálták fel, amelyeket a Marianum konyhájának apácai készítettek Mária Amona nővér irányítása mellett. Mindenki a legnagyobb elragadtatás és dicséret hangján emlékezett meg az izlésesen összeállított menüről és arról a mintaszerű felszolgálási módról, amellyel a Marianum tanulólányok a nagyszámu vendégsereget el látták. A díszbéd megrendezéséért teljes elismerés és dicséret illeti meg Xantus Jánost, a Marianum ügybuzgó igazgatóját.

Pohárköszöntő a királyra...

Az ebéd folyamán Márton Áron, az új püspök román nyelven pohárköszöntőt mondott II. Károly király Öfelségére, aki iránt hódolatteljes tiszteletet fejezte ki és megköszönte, hogy püspöki székében a pápai kinevezéshez való hozzájárulásával megerősítette. A díszbédben megjelentek állva hallgatták végig a pohárköszöntőt, amelynek végén lelkesen megéljenztek Románia uralkodóját.

Kegyeleti megemlékezés az elhunyt pápáról

Külön beszédben róta le Márton Áron püspök a kegyelet adóját az elhunyt XI. Pius pápa iránt. Méltatta a nagy humanistát, a kiváló szellemi egyházfőt, aki súlyos időben került Szent Péter örökébe, amikor a bolsevizmus felforgató törekvései összeomlással fenyegették az egész erkölcsi világrendet. Pius pápa mély bölcsességgel és az őszinte békeszeretettől vezetve valóította meg a lateráni egyezményt, amely új korszakot nyitott meg az állam és az egyház viszonyában. Hálátelt szívvel mondott köszönetet a Szentatyának, hogy az erdélyi püspökség élére őt választotta és feltétlen hűségéről, engedelmisségéről biztosította a Szentszékét.

Harmadik pohárköszöntőjében Márton Áron püspök köszönetet mondott Cassulo András érsek, bucaresti pápai nunciának a fáradtságos felszentelési szertartás elvégzéséért és biztosította a pápa romániai képviselőjét arról, hogy úgy ő, mint püspök, mint pedig egyházmegyéjének hívei alattvaló hűséggel, ragaszkodással fognak munkálkodni az anyaszentegyház felvirágoztatásának érdekében és engedelmes, hű fiai maradnak a Szentszéknek. A fesztelen hangulatú, bensőséges légkörben lefolyt díszbédet közös imával végezték.

Nehézségek a belga kormány megalakulása útjában

Jaspar visszaadta megbízatását

Bruxellesből jelentik: Henri Jaspar katolikus állam miniszter, akit a belga király a kabinet megalakításával bizott meg, hétfőn este visszaadta megbízatását.

A kolozsvári püspökszentelési rendezőbizottság köszönete

A püspökszentelési ünnepeket előkészítő bizottság az alábbiak közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

Kedves köteleességünknek érezzük, hogy mindazoknak a hatóságoknak és intézményeknek, melyek a folyó hó 12-én, vasárnap megtartott püspökszentelés emelkedett és zavartalan lefolyását elősegítették és biztosították, a nagy nyilvánosság előtt is köszönetet mondjunk. Hálás köszönet Kolozsvár város polgármesterének, a püspökszentelő apostoli nuncius ur megérkezésekor a város részére vele szemben tanúsított külső figyelemességéért, a rendőrcsapat urnak, a templomi külső rend és fegyelem tapintatos és kifogástalan fenntartásáért. Hálás köszönetünk illesse a szállásadó családokat, melyek az ezen alkalomra vidékről érkezőket szívesen és szeretettel látták

vendégül. Hálás elismerésünk a nagyközönségnek, amely megértve a püspökszentelésnek pusztán látványosságán messze felülemelkedő jelentőségét és komolyságát, mindvégig méltó fegyelmességgel viselkedett. Különös köszönettel adózunk a Marianum t. főnöknőjének, a leányliceum t. igazgatónőjének, Xantus János igazgató urnak, a t. nővéreknek, akik a legodaadóbb készséggel tették lehetővé, hogy az örömmünnepet követő közeled az ünnep jelentőségéhez méltó helyen és keretek között legyen megtartható, ugyancsak az intézet bennlakó növendékeinek, akik az ebédnél való segédkezés fáradságos munkáját páratlan kedvességgel végezték.

Hálás köszönetünk illesse végül a sajtót is, mely meleg érdeklődéssel és igazi megértéssel állott az előkészítő bizottság rendelkezésére a nagyközönséget tájékoztató munkában.

Titeanu sajtó- és propagandaügyi minisztert, Gafencu külügyminisztert, gróf Bánffy Miklóst és Hans Otto Rothot tiszteletbeli tagjaivá választotta a Romániai Népkisebbségi Ujságírók Egyesülete

Aradról jelentik: A Romániai Népkisebbségi Ujságírók Egyesület elnöki tanácsa Aradon elnöki tanácsulást tartott. Sárkány Gábor elnök bejelentette, hogy a nagyváradi közgyűlés határozatai értelmében megtörtént a kisebbségi ujságírók összeségét magában foglaló egyesület alapszabálymódosítása. Az alapszabálymódosítás értelmében az ujságíró egyesületnek jogában áll tiszteletbeli tagokat választani és az elnöki tanács tegnapi gyűlésén élt is ezzel a jogával. Egyhangú lelkesedéssel tiszteletbeli tagokká választották Titeanu Eugen sajtó- és propagandaminisztert és Gafencu Grigore külügyminisztert, a román sajtó kiváló reprezentánsait, akik magas méltóságukban mindig megértést és jóindulatot mutattak a kisebbségi sajtó munkásaival szemben. Tiszteletbeli tagokká választotta továbbá az ujságíró egyesület gróf Bánffy Miklóst és Hans Otto Rothot, akik legnagyobb érdemeket szereztek abban, hogy létre jött a politikamentes megegyezés a

kormány és az ország kisebbségi lakossága között.

Leszögezte az elnöki tanács, hogy a kisebbségi sajtó a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel támogatja a kisebbségi népközösségek munkáját és mindent elkövet célkitűzéseik előmozdítása érdekében. A tiszteletbeli tagokat az ujságíró egyesület hivatalos átiratban értesíti a választásról.

Sárkány Gábor elnök ezután az egyesület aktuális ügyeiről számolt be. Elhatározta még az elnöki tanács, hogy mozgalmat indít a kisebbségi ujságírók országos kollektívszerződésének megvalósítására. Az elnöki tanács döntése alapján az egyesület vezetősége memorandumban fogja kérni az országos társadalombiztosító intézetet, hogy az ujságírókat mentesítse a külön betegsegélyző illeték fizetése alól, mivel az ujságírók már tagjai az intézet keretébe tartozó ujságíró nyugdíjpenziárnak.

A nagyváradi háztulajdonosok sürgetik az üzemi díjak leszállítását

Nagyvárad. Sajtó tud. A Háztulajdonosok Szövetsége az ideiglenes tanácsok működése idejében minden évben kérte a víz- és csatornázási díjaknak az üzemek termelési költségeivel és az igazgatási kiadásokkal arányos megállapítását és ezeknek a lényeges mérséklését. Kérte továbbá a vízdíjaknak, a tényleges fogyasztott víz mennyisége alapján beszedését és kimutatta a jelenlegi kivétési rendszernek a fogyatékosait és méltánytalanságát.

Ugyancsak ismételtén kérte a Háztulajdonosok Szövetsége a villanydíjak lényeges mérséklését, valamint az ugynevezett villamos mellékdíjaknak (a comtor, reductor díjaknak) a megszüntetését, vagy legalább is mérséklését.

Felhívták az ideiglenes tanácsok figyelmét azokra a súlyos megterhelésekre, amiket a fogyasztókra nézve a reájkú áthárított különböző adók, a súlyos nyugtábelvények és a 100 leien aluli számlaösszegeknek, a feleslegesen is lerovott repülőbélvények képeznek.

Kifogásolják a háztulajdonosok, hogy a víz-üzem egyáltalában nem alkalmazza az alapszabályok módosított 36. szakaszának a rendelkezéseit és megtagadja az 50 százalékos mérséklés engedélyezését, ha csőrepedés vagy egyéb véletlen balást következtében lényeges többletfogyasztás mutatkozik.

A múlt nyáron a nagy esőzések alkalmával a csatornák nem voltak képesek befogadni a le hulló nagy víztömegeket és ezek, valamint az utcai szennyvízcsatornák büzös tartalma elárasztotta a pincéket és a suterin helyiségeket, sőt sok helyen a földszintes lakásokba is behatolt a víz és a polgárok lakásait és bútorait tönkretette.

A Háztulajdonosok Szövetsége azonnal kérte a csatorna hálózat sürgős felülvizsgálását és újabb kárt okozó balesetek elhárítását.

Kérik továbbá a háztulajdonosok az egyesített üzemek pénztárainak és az ezek által kiállított fizetési meghagyásoknak az egyesítését, egyrészt azért, mert ezen az úton a fogyasztó polgárok a háromszoros számlázással kapcsolatos elég tetemes nyugta és repülőbélvényektől szabadulnak, illetve ezeket csak egyszer volnának kénytelenek leróni, másrészt azért, mert az üzemi igazgatási költségek is lényegesen csökkentene abban az esetben, ha az üzemek 3 pénzbeszedő helyett csak egyet volnának kénytelenek alkalmazni.

A Háztulajdonosok Szövetsége mindezen kérelmeinek sürgős elintézéséért újabb memorandumot nyújtott be a város polgármesteréhez. A közérdekű beadványt a Szövetség Képviselőtében dr. Pop Romul helyettes elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök írták alá.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Új kereskedelmi szerződés Olaszország és Németország között

Rómából jelentik: Németország és Olaszország között új kereskedelmi szerződés jött létre. A kereskedelmi szerződés tárgyalásai már december óta folynak, de a rendkívül kiterjedt tárgyalási anyag és a bonyolult kérdések miatt, mindmáig elhúzódott a megegyezés. Végül azonban sikerült a tengelypolitika közös együttműködésének értelmében az ellentéteket áthidalni. Az új kereskedelmi szerződés értelmében a jövőben még szélesebb alapon indul meg a két ország között a kereskedelmi forgalom.

Március elsején vonulnak be az ujoncok

Kiknek kell még ugyanakkor bevonulni?

A vezérkar I. szekciója, 7059—1939 január 18. számú rendelete alapján az 1939-es korosztálybeli ifjak, bármilyen fegyvernemhez is nyertek beosztást, valamint a schimbások (trupe cu schimbul cälare) 1939 március 1-én kötelesek bevonulni csapatostul. (Jelentkezés a hadkiegészítő parancsnokságnál).

Az összes 1934—35. és 36. korosztálybeli ifjak, akik 1912—1913. és 1914-ben születtek és fölmentették őket a katonai szolgálat alól, de az 1938. év őszén megtartott revízió során őket alkalmassá találták mind katonai, mind segédszolgálatra, jelentkezni kötelesek a váradi hadkiegészítő parancsnokságnál bevonulásra, ha nem is kaptak behívót.

A nemzetvédelmi miniszterium 12860—1939 február 1. számú rendelete értelmében az 1940. évfolyambeli ifjak sorozása 1939 március hó 15-én kezdődik, egy később közlendő tervezet alapján.

Az 1922-től 1936-ig terjedő korosztályokba tartozó felmentettek, reformáltak és alkalmatlannak nyilvánítottak közül március elsején kötelesek bevonulni azok is, akik az 1938. év őszén megtartott orvosi felülvizsgálaton nem jelentkeztek.

Mindazok ellen, akik a fenti rendelkezéseknek nem tesznek eleget, a katonai törvények értelmében szigorú eljárás indul.

Canari őrnagy, a biharmegyei hadkiegészítő parancsnoka. Holban kapitány, a hadkiegészítő parancsnokság I. számú irodájának főnöke.

Kétszázalékos béremelést ígértek a bányamunkásoknak

Nagybánya. Sajtó tud. A bányamunkások és bányakincstári alkalmazottak béremelési ügyében a kolozsvári munkafelügyelőség előtt indított tárgyalások megszakadtak. Mint jelentették, a munkások és a RIMMA között megkötött kollektív szerződés márciusban lejár. Új szerződést a munkások csak abban az esetben hajlandók kötni, ha a bányakincstár 20—25 százalékos béremelést biztosít. Mivel a munkások és a bányagazgatóság közvetlen tárgyalásai nem vezettek eredményre, az ügy a kolozsvári munkügyi felügyelőségre került. Itt a munkásság képviselői előadták, hogy a drágasági kules országsszerte emelkedett. Nagybányán pedig az átlagnál is drágább az élet. A különböző intézmények odahelyezése következtében emelkedett a fogyasztás, ami az elsődleges szükségleti cikkek ugrásszerű áremelését idézte elő.

A munkások kérése tehát indokolt. Az igazgatóság képviselője Marin mérnök ezzel szemben kijelentette, hogy a kincstár két százalékos béremelésre hajlandó. A napokig tartó tárgyalások az igazgatóság merevsége következtében megszakadtak. Az ügyben döntőbírósg mondja ki az utolsó szót. A döntőbírósg összetételében a feleknek szintén nem sikerült megegyezni.

Megkezdődtek XI. Pius pápa temetésének gyászszertartásai

Kedden délben bezárultak a nyilvánosság számára a Szt Péter bazilika kapui. — Gyászolók megszámlálhatatlan ezrei vonultak el a Szentatya ravatala előtt

Március 1-én gyűl össze a pápaválasztó konkláv

Rómából jelentik: Hétfőn és kedden egész napon át tartott a tömegek özönlése a Szt. Péter bazilika felé, ahol a nagy pápa felravatalozva pihen. A két nap alatt ismét több százezer ember vonult el XI. Pius katafalkja előtt, hogy kegyeletét lerója a halott pápa iránt. Történetírók feljegyzései szerint megállapítható, hogy még soha, egyetlen más pápa ravatala előtt nem vonult fel ilyen óriási tömegben a gyászolók sokasága, ami az általános és megrendítő gyászon kívül annak is tulajdonítható, hogy Róma városa a fascizmus éve alatt a lakosság számában erősen megszorodott s azonkívül, hogy XI. Pius bölcsessége létrehozta a vatikán és az olasz állam kibékülését.

A népek zarándoklása a pápa ravatalához kedden délben 12 órakor zárult le. Ekkor bezárták a Szt. Péter bazilika kapuit és megkezdtek a délutáni gyászszertartás előkészületeit.

A bíborosok kollégiuma előző nap tartotta meg második kongregációját, melyen a Szentatya temetésének részleteit beszéltek meg. Előírások szerint a pápa temetési szertartása kilenc napig tart. Az első gyászszertartás kedden délután 4 órakor kezdődött meg. A szertartások a nyilvánosság kizárásával folynak le s azokon csak a közvetlen hozzátartozók, a bíborosok és a magasabb vatikáni méltóságok vehetnek részt. Mivel a fennálló rendelkezések szerint a Szentatya koporsója felett csak egyszerű pap mondhat gyászbeszédet, a bíborosok

kollégiuma felkérte Peruggini lelkészt, hogy a temetés kilencedik napján a gyászbeszédet elmondja. A konkláv megnyitása alkalmából mondandó beszédre Bacci lelkészt kérték fel.

XI. Pius pápa legutolsó képe, amely kevéssel halála előtt készült.

Előkészületek a konklávra

A pápa halála után egyik legfontosabb teendője a Vatikánban gyülekezett bíborosi testületnek a konkláv előkészítése. Konkláv magyarul zárt szobát jelent, vagyis azokat az egymástól elválasztott zárt fülkéket, melyekben a bíborosok a pápaválasztáson szavaznak. A konkláv megnyitása előtt a kongregációk előkészítik a konklávét. Mindennap meg kell tartani az ülést, még abban az esetben is, ha a bíborosok a gyászszertartások körül volnának elfoglalva.

Ezeknek az üléseknek főbb tárgya a következők:

a) Az első üléseken teljes szövegében el kell olvasni a *Commisum Nobis* kezdetű apostoli konstitúciót, mely szigorúan megtiltja a külső hatalmasságok beleavatkozását a pápaválasztásba és kizárja az u. n. *veto* jogát és lehetőségét. Azután XIII. Leo *Praedecessores Nostris* kezdetű intézkedéseit kell szigorú megfontolás tárgyává tenni.

A bíborosok a következő esküt teszik le: „Mi, az egy, szent, katolikus római Anyaszent-egyháznak bíboros-püspökei, papjai és diakonussai esküszünk, kinyilatkoztatjuk, igérjük, hogy

sértetlen egészében és betűről-betűre megtartjuk mindazt, ami bennfoglaltatik abban a konstitúcióban, melyet X. Pius pápa adott ki 1904 december 25-én *Vacante Sede Apostolica* kezdetű, mely az interregnum és a pápaválasztás teendőit szabályozza, nemkülönben XII. Leo pápának 1882. május 24-én kelt *Praedecessores Nostris* kezdetű konstitúcióját a hozzacsatolt előkéréssel. Igérjük tehát, kijelentjük és esküszünk rá, hogy bárkire essék is Isten akarata folytán a választás, az nem szűnik majd meg szorgosan visszavívni és megvédeni a pápai székek világi javait, főképp világi szu-

Ujítás a pápaválasztás eredményének közlésénél

Vatikánvárosból jelentik: Legújabb hírek szerint a konkláv csak március 1-én kezdődik, mivel az amerikai bíborosok csak erre az időpontra érkezhettek meg Rómába. A pápaválasztással kapcsolatban egyébként egy érdekes újítás terve merül fel. Az eddigi választások alkalmával a pápa megválasztását a kon-

klávából felszálló füst jelezte, de az újonnan megválasztott pápa személyét csak egy óra múlva közölték a nyilvánossággal. A nagy tömegben összeverődött és türelmetlen közönségre való tekintettel azonban most majd azonnal a választás után közlik a választás eredményét a vatikáni rádió útján.

verénitását, királyi méltóságát és a Szentszéknek teljes szabadságát és a megválasztása után újból esküvel megpecsételni ezt az ígéretét.” „Főképpen esküszünk és igérjük, még pedig a X. Pius pápától *Vacante Sede Apostolica* kezdetű szöveggel kiadott konstitúcióban megállapított büntetések terhe alatt, hogy a legnagyobb lelkiismeretességgel fogjuk megőrizni és a mi szolgaszemélyzetünkkel és konklávisztáinkkal is megőriztetjük a titoktartást mindarra vonatkozólag, ami a pápa megválasztásánál vagy akörül történik a konklávban vagy a megválasztás helyén. Ezt a titkot megőrizzük nemcsak a konkláv tartama alatt, hanem a pápa megválasztása után is mindig, hacsak a jövő pápa külön és kifejezett engedélyben minket a titoktartás kötelezettsége alól részben vagy egészen fel nem ment; esküszünk és igérjük továbbá, hogy semmi szín alatt nem vállalkunk el semmiféle világi hatalomtól olyan megbízást, hogy *Veto*-t emeljünk vagy *kizárást* (*Exclusiva*) kívánjunk, még egyszerű óhaj formájában sem, sem írásban, sem élőszóval, vagy közvetve, vagy közvetlenül, vagy nyíltan, egyenesen, vagy árutakon, mások útján, az egész testület vagy egyes bíborosok előtt, sem a konkláv előtt, sem az alatt, nem is segítünk elő semmiféle ilyen törekvést, kísérletet, amellyel valamelyik világi hatalom bele akarna avatkozni a pápaválasztásba.”

Az eskü szövegét a bíboros-testület dékánjának felszólítására a szertartások mestere olvassa fel az egész testület előtt. Azután minden bíboros külön, két kezét a szent evangéliumra téve hozzáfűzi: *Et ego N. cardinalis N. spondeo, voveo ac iuro; Isten engem úgy segéljen és ez az ő szent evangéliuma.*

Ezen eskü nélkül bíboros nem léphet be a konklávba.

b) Az általános kongregáció intézkedik a konkláv előkészítéséről.

c) Megállapítja az elhunyt pápa temetésének napját, óráját és módját.

d) Meghatározza a gyászszertartásokat, kijelöli a gyászszertartásokat végző bíborosokat.

e) Megválasztja azt a két egyházi szónokot, kik közül az egyik az elhunyt pápa fölött mondja a búcsúztató beszédet, a másik *De eligendo Pontifice*, a pápaválasztás fontosságáról beszél.

f) Megállapítja a napot, amikor a bíborosi testület együttesen fogadja a diplomáciai testületet. Ezentul diplomata egyedül kihallgatást nem kaphat.

g) Kiküldi a két vagy három bíborosból álló bizottságot, melynek feladata felülvizsgálni a konklávén résztvevő személyzetet, a konkláv helyiségeit, celláit.

h) Megtárgyalja a konkláv költségvetését.

i) Letárgyalja az államfőktől, nunciustól küldött leveleket, írásokat és mindazt, ami a bíborosi testületet érdekelheti.

j) Ha az elhunyt pápa a bíboros-testület számára valami írást hagyott volna hátra, azt felbontják, felolvassák.

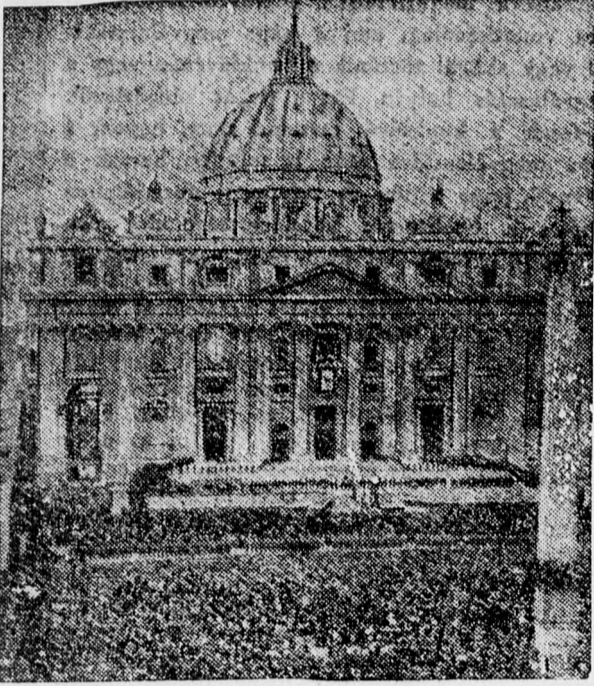
k) Összetörök a halász-gyűrűt és pecsétnyomokat és átadják lezárt és lepecsételt kazettában a még el nem intézett kegyelmi kéréseket.

l) Sorshúzás útján kijelölik az egyes bíborosoknak celláit a konklávban.

Ha idegenből bíborosok érkeznek meg a pápaválasztásra, rögtön kötelesek jelentkezni és résztvenni a kongregációkon.

A római Szent Péter bazilika

A csodálatosan szép római Szent Péter-bazilika felé fordul most a világ figyelve. Ott pihen szombat délután óta XI. Pius pápa holtteste, hogy a gyászoló világ elvonulhasson ravatala előtt. Az ősi székesegyház — amelyet ötvenegy pápa bölcsessége és szüntelen gondja, a reneszánsz legnagyobb művészeinek teremte

zsenije és úgyszólván az egész katolikus világ adományai építettek közel öt századon át; méltó hely arra, hogy ott a nagy pápa megpihenjen.

A Szent Péter-bazilika nemcsak a világ legnagyobb, de legszebb temploma is. Mint ismeretes, azon a helyen áll, ahol egykor Szent Péter martírhalált halt s építésének története századokra nyulik vissza. A Szent Péter-bazilika alapjait ugyanis I. Szilveszter pápa kérelmére még Nagy Konstantin császár vetelte meg. Ő határozta el elsőnek, hogy az apostol fejedelem tiszteletére magyszabású bazilikát emel. Ahhoz azonban, hogy a bazilika felépülhessen, le kellett rombolni Caligula és Néró cirkuszát, a Gaianumot. A spina obeliskjét azonban meghagyták, (ma is ott áll a bazilika előtti téren), — mert a hagyomány szerint Péter apostolt ezen a helyen feszítették meg.

A Nagy Konstantin által építtetett bazilika semmiben sem hasonlít a ma is álló Szent Péter bazilikához. Eredetileg öthajós, atriumos bazilika volt. Azonban a konstantini Szent Péter-bazilikának a nérói cirkuszra épült fala a XV. század közepén annyira megrongálódott, hogy már V. Miklós pápa (1447—1465) új templom építését vette tervbe a Vatikán teljes átépítésével kapcsolatosan. A terveket a reneszánsz egyik legnagyobb szelleme, Leone Battista Alberti (1404—1472) el is készítette. Alberti az olasz reneszánsz egyik leghíresebb humanistája, építész és művészeti írója volt. Ő építette a rimini-i S. Francisca, amely gyönyörű főhomlokzatával s nemes arányú oldalarkádjával a kora-reneszánsz egyik legklasszikusabb szellemű alkotása. V. Miklós pápa azonban meghalt és megkezdett munkáját II. Pál pápa folytatta, majd a következő pápák is bővítették s páratlan művészi alkotásokkal díszítették a Vatikánt.

Az új bazilika története

II. Gyula pápa lelkében született meg végül az a gondolat, hogy Konstantin császár óriási, sokszor javított és kiegészített, de alapjában már roskatag bazilikáját teljesen lerombolják és helyébe a kereszténység új, páratlan monumentális bazilikáját építsék fel, még pedig az egész keresztény világ adományaiból. Bramante (1444—1514) a milanoi, majd pedig a római reneszánsz nagymestere és Sangallo, (1445—1516) a cinquecento legkiválóbb építései készítették el az új bazilika terveit. Ez a terv tetszett magának Michelangelónak is. És 1506 április hó 18-án, a pápa egész udvara k

séretében ünnepélyesen letette az új (ma is álló) Szent Péter-bazilika alapkövét.

Bramante azonban meghalt, mielőtt az építkezést befejezhette volna. X. Leó pápa ekkor Raffaellót (1483—1520) bízta meg az építkezés vezetésével és Giuliano da Sangallo, a kitűnő építész adta mellé segítőtársul. Az építkezés azonban túlélte őket is. Ekkor azután a pápa Baldassare Perussit (1481—1537) hívta meg a bazilika építéséhez ez azonban VII. Kelemen pápa alatt sem nyert befejezést. Amikor III. Pál pápa lépett trónra, Antonio Sangallora bízta a továbbépítkezést. A halál őt is elragadta és ekkor esett a pápa választása Michelangelóért, aki már Bramante eredeti terveit is felülvizsgálta.

A bazilika közben folyton változtatta alakját. A görögkereszt alaptól áttértek a római keresztre és megint vissza. Michelangeló a görög keresztnél állapotodott meg s kiépítette az oldalhajókat is. Új kupolát tervezett és meg is kezdte annak építését. De a csodálatos művű kupola csak Michelangeló halála után nyert befejezést s azóta mai alakjában díszíti a világ legszebb és leghatalmasabb templomát, amelynek alapterülete tizenötezer négyzetméter, hossza 200 méter, a kupola teljes magassága 130 méter s belső átmérője 40 méter.

A bazilika azonban Michelangeló halála után sem volt még készen teljesen. A sekrestyét és a két óratornyot VI. Pius építtette hozzá.

A bazilika középpontja természetesen a főoltár, Bernini (1598—1680) fantasztikusan szép tabernákulumjával. A kápolnában és a kereszt- és oldalhajókban gyönyörű pápai síremlékek láthatók, amelyek között Bernini, Canova és Thorvaldsen művei; és az egyik kápolnában Michelangeló halhatatlan szépségű Pietája van elhelyezve.

A Szent Péter bazilika műkincsei

A csodálatos bazilika homlokzatán, a bejárat felett van elhelyezve a régi bazilika értékes mozaikja: Péter hajója, Gioltól, 1289-ből. A bronz főkapu Filareta domborműveivel 1445-ből való.

Belül a bazilikában, az apostolsir fölött álló pápai oltár fölé emelkedik a Bernini által alkotott harminc méter magas bronzmennyezet, melyet négy, csavart bronzoszlop tart. A kupolát tartó négy főpiller előtt szintén Bernini szobrai állanak: Veronika, András apostol, Ilona és Longinus, melyek a felettük levő kápolnában őrzött ereklyékre (Veronika kendője, Szt. András feje, a Szt. Kereszt és lándzsa), emlékeztetnek.

A bejárat fölül van az ősi Szent Péter-szobor, a kúpola ívein a négy evangélista mozaikképe látható, a szentély végében pedig bronz foglalatban Szent Péter széke. A foglalat Bernini mester műve.

A bazilika falait, kápolnáit remekművek díszítik. Itt van Michelangeló világhírű Pietája, Cavallini mesteri feszülete és C. Fontana gyönyörű síremléke Svéd Krisztina hamvai felett. Michelangeló, Bernini, Domenichino, Valentini, Poussin, Canova, Thorvaldsen, Guido Reni, Morelli Giacomo della Porta, Raffael, Pollaiuolo, Romanelli és Maratta szobrai, festményei ékesítik a Szent Péter-bazilikát, amely most sok nagy pápa mellett XI. Pius pápa végső pihenőhelye is lesz.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:

Hiszek egy Istenben	240	lel
Hiszek Jézus Krisztusban	240	"
Hiszek az Egyházban	240	"
Hiszem az örök életet	240	"
Krisztus Király	240	"
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240	"
Tízparancsolat I.	240	"
Tízparancsolat II.	240	"
Miatyánk	280	"
Üdvözlégy Ötáriszentség	223	"

Nagyváradon tovább folyik a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való beiratkozás a Magyar Házban

Nagyvárad. Saját tud. Amint már közöltük, a polgármester az elmúlt hét folyamán hozzájárult ahhoz, hogy a magyar polgárság Str. Duca 9. sz. alatti magyar-házban eszközölhesse a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beiratkozást. Ez az intézkedés most módosult és kibővült. Ugyanis Chirila Augustin polgármester értesítette a szervezői bizottságot, hogy felsőbb rendelkezés folytán ezentúl nemcsak délután, hanem délelőtt is lehet beiratkozni a magyar-házban. A beiratkozás jelenkezési íveken fog történni úgy, ahogy az Kolozsvárt és más városokban is van. A fentiek szerint tehát f. hó 14-én, délután újból megkezdődött a beiratkozás a Str. Duca 9. szám alatti magyar-házban és febr. hó 15-től kezdődőleg úgy délelőtt, mint délután be lehet iratkozni.

Ismételten felhívjuk azok figyelmét, akik még nem jelentették be azon szándékukat, hogy a magyar szekcióba akarnak beiratkozni, hogy azt utólagosan jelentsék be a magyar-ház helyiségében. A magyar polgárság érdeke, hogy minél számosabban iratkozzon be, mert a vonatkozó törvény rendelkezései szerint, a jövőben csak az tekinthető teljes jogú állampolgárnak, aki az Ujjászületés Frontjába beiratkozik. Beiratkozhatnak nemcsak a férfiak, hanem a nők is.

Le akarják bontani a Meszlényi Gyula püspök által épített szatmári tűzoltó tornyot A város vezetősége még nem döntött az előterjesztés felett

Szatmár. Saját tud. Nem eléggé indokolt, szinte érthetetlen előterjesztés foglalkoztatja Szatmár város vezetőségét.

A város közepén egy hatalmas, török minaret-hez hasonló, karsu torony áll: a tűzörség művészeti remekműnek is beillő őrtornya. A toronynak érdekes története van. 1908-ban az önkéntes tűzoltóparancsnokság elhatározta, hogy a római katolikus székesegyház tornyában tűzörséget állít fel, hogy a város tűzbiztonsága felett hatékonyabban őrködjének. Meszlényi Gyula püspök azonban ellenezte, hogy a székesegyház tornyában világi intézményt helyezzenek el. Felajánlotta, hogy a város érdekeit szem előtt tartja, a saját költségén, minden kívánságnak megfelelő őrtornyot építtet a város által kinevezett szakértők előírása szerint. A város örömmel fogadta a püspök bőkezű ajándékát. A torony tervezésére pályázatot hirdettek és azon a most is álló torony terve nyerte el az első díjat. A torony helyét is a bizottság jelölte ki. A munkálatokat megkezdtek. A technika akkori összes vívmányait alkalmazták az építkezésnél. Meszlényi Gyula püspök ugyanis kijelentette, hogy semmi áldozattól sem riad vissza, csak alapos munkát végezzenek. A téglát darabonként vastag dróttal egymáshoz fűzték és a mélyen leásott talpazathoz rögzítették, hogy az építmény rugalmas legyen. Az építkezésre Meszlényi Gyula püspök húszezer aranykoronát fizetett ki.

Most a tűzoltóság parancsnoka, azzal az indokolással, hogy az őrtorony légi támadás esetén célpont lehet az ellenséges repülőkre részére, azt javasolta, hogy a tornyot bontsák le. A város polgármestere a tűzoltóparancsnok beadványát átvizsgálta és annak eldöntését egy háromtagú bizottságra bízta.

A város lakossága érthető érdeklődéssel várja a bizottság döntését.

A nagyváradai mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: TANCOLJ, SZERESS.

CORSO: BARNABÉ.

DORIAN: BARKI VAGY SZERETLEK.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

DRAGOMIR SILVIU KISEBBSÉGI MINISZTER A BÁNSÁGBAN. Temesvár. Saját tud. Hétfőre volt jelezve Cornateanu földművelésügyi miniszter bánági látogatása. A miniszter a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának főtitkára minőségében látogatott volna el a Bánországba — látogatása hír szerint az arcvonal főtitkárainak kinevezésével állt volna összefüggésben. A miniszter bánági útja azonban elmaradt. Újabb jelentés szerint Dragomir Silviu kisebbségi főbiztos érkezik a hét vége felé Temesvárra. Dragomir főbiztos tudvalevőleg a szellemi foglalkozásuak főtitkára az arcvonalban. A kisebbségi minisztert egyébként rokonsági szálak fűzik Tieran Emil dr megbizott főpolgármesterhez.

Nyolcszobás nyaralót épít a Magyar Ujságírók Egyesülete a tordai sós fürdőben. Saját tud. Torda város tanácsa a város tulajdonát képező, kitűnő gyógyhatású, sós vizű és levegőjű „Bánya”-fürdő területének egy kies részén szép nagy területet üdülő ház, vagy nyaraló építésére ingyen átadott az Ujságíró Céh magyar csoportjának, amely hálásan megköszönvén a nemescélú adományt, elhatározta, hogy még ez év nyarán felépíti erre a területre a romániai magyar hírlapírók teljesen modern felszerelésű, nyolcszobás villáját, hogy ott az egyesület tagjai nyaranként ingyen lakást és üdülést nyerjenek.

MEGKEZDETT INDIÁBA A ROMÁN TÁVREPÜLŐ. Bucuresti. Saját tud. Ion Coiciasu mérnök-pilóta, aki Bucurestiből indult indiai légiútra, hétfőn reggel leszállt Indiában. Karachi helység mellett. Innen folytatta útját Bombay felé.

Zürichi zárlat. Párizs 11.68 egynegyed, London 20.67 egynegyed, Newyork 441 fél, Brüsszel 74.42 fél, Milánó 23.21, Amsterdam 236 fél, Berlin 177, Prága 15.14, Varsó 83.37, Belgrád 10, Bucuresti 337.

MEGKEZDÖDÖTT A ROMÁNIAI ZSIDÓK PALESZTINÁBA VALÓ KIVÁNDORLÁSA. Bucuresti. Saját tud. A kormány és a Cionista-Világszervezet között létesült meg egyezés értelmében rövidesen nagyszámú romániai zsidó fogja elhagyni az országot. Ma távozik Constantából az első, fiatalokból álló ötszázas csoport.

Árokbafordult egy társasgépkocsi. Kolozsvár. Saját tudósítónktól. Könnyen súlyos kimenetelűvé válható társasgépkocsi szerencsétlenség volt tegnap Kolozsvár közelében. A Clj. 611. rendszámot viselő társasgépkocsi, amelyet Alberti Mihály sofőr vezetett a város közelében egy rozoga fahídon való áthaladtában kormány-csapagytörés következtében az árokba fordult. A gépkocsiban ülők a szerencsétlenséget kisebb-nagyobb zúzódásokkal uszták meg. Valamennyiüket beszállították a kolozsvári klinikára, ahol sérüléseiket bekötötték.

MEGHALT DR. GAJÁRI ISTVÁN MAGYAR ZENESZERZŐ ÉS UJSÁGÍRÓ. Budapestről jelentik: Hétfőre virradó éjjel Budapesten ötvenöt éves korában meghalt dr Gajári István, ismert magyar zeneszerző és ujságíró. Gajárral influenzából származó vérmérgezés végzett. Az elhunyt Gajári Ödönnek, az Ujság c. napilap volt főszerkesztőjének fia. Legnagyobb színpadi sikerét a *Makrancos herceg*gel aratta 1927-ben a magyar Operaházban.

Grünspann beszámíthatónak tartja a szakértőbizottság. Párizsból jelentik: Az a hivatalos orvosszakértő bizottság, amely Grünspannak, von Rath párizsei német követési attaché merénylője elmeállapotának megvizsgálásával bízták meg, most terjesztette elő jelentését a vizsgálóbíróknak. A szakértők véleménye szerint Grünspan teljesen beszámítható és a bűncselekményt tudatosan követte el.

VÁRFALVI KÁDÁR JÓZSEF HALÁLA. Dézsről jelentik, hogy Várfalvi Kádár József, nyugalmazott polgári iskolai igazgató, történé író, az Erdélyi Irodalmi Társaság t. b. tagja, az unitárius egyház főtanácsosa, stb. életének 90-ik évében csendesen elhunyt. Temetése igen nagy részvét mellett kedden volt. Előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

Kataszterező hivatalnokokat keres a helytartóság. Szamos tartomány királyi helytartójának rendelete értelmében a biharmegyei községek katasztereinek átírására és átjavítására vonatkozólag a megyefőnökség közli, hogy azok, akik értenek a kataszter munkálataihoz és dolgozni akarnak a meginduló kataszterek átírásában, azok ezirányú kérvényüket adják be a nagyváradi megyeházára, hogy felhatalmazást kapjanak a munkára. Az általános feltételek a következők: ismerni kell az állam nyelvét, büntetlen előéletű legyen az illető és igazolni tudja, hogy ilyen munkát már végzett. A kérvényeket 3 nap alatt kell benyújtani a vármegyei levéltárába. Aki- ket alkalmasnak talál a munkára, azokat majd értesítik a kolozsvári Kataszter Felügye- lőség megadja a munkára vonatkozó utasításokat és munkaprogramot.

NEM KÉZBESITI A POSTA AZOKAT A KÜLDÖMÉNYEKET, AMELYEKEN KÜLÖN ENGEDÉLY NÉLKÜL REKLÁMOKAT ALKALMAZNAK. A nagyváradi posta főnöke közli, hogy a központi postaigazgatóság külön engedélye és az illetékek kifizetése nélkül a postaküldeményekre nem szabad reklámot szolgáló feliratot vagy képet nyomtatni, vagy ragasztani. Levelezőlapokra, borítékokra, cím- kékre reklámilletékek nélkül csak: a fel- adó nevét, telefonszámát, csekkszámát, foglalkozási ágát, kereskedelmi, ipari minőségét és a gyár törvényszékiileg jegyzett védjegyét szabad használni. A kereskedelmi kamarai be- jegyzési szám is szerepelhet. A postafőnökség figyelmezteti azokat a cégeket, akik nem vet- ték figyelembe a reklámok alkalmazását sza- bályozó rendelkezést és ma is szabálytalan la- pokat, leveleket dobnak be a levélszekré- nyekbe. A posta kénytelen ezeket a küldemé- nyeket a feladóhoz visszaküldeni.

SUCIU ADRIAN VOLT TEMESVÁRI FŐMÉRNÖK JELENTKEZETT A BÖRTÖN- BEN. Temesvár. Saját tud. Suciu Adrian vá- rosi főmérnök, akit már régebben felfüggesz- tettek állásától, mint ismeretes, számos vissza- élés címén vád alá van helyezve. Suciu fő- mérnök egyidejű letartóztatásban is volt. Ügyét most tárgyalja az ítélőtábla. Miután az új perrendtartás értelmében a vádlottnak ilyen esetben három nappal a tárgyalás előtt már letartóztatásban kell lennie. Suciu főmérnök ennek az intézkedésnek megfelelően maga je- lentkezett az ügyészéi fogház igazgatójánál s így újra bevonult a börtönbe.

Halálragasztott a kolozsvári vonat egy tisztvi- selőt. Kolozsvár. Saját tud. Tragikus szerencsét- lenség ügyében indított nyomozást a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztálya. Tegnap a kora reg- geli órákban a vasuti töltés metén egy felismer- hetetlenségig összeroncsolt férfi hullájára akad- tak. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az Dukász Zoltán 27 éves kefégyári tisztvisel- lővel azonos. A tisztviselő az egyik külvárosi ke- fégyárban teljesített szolgálatot és hazafelé igye- kezett a városban lévő lakására. Miután rövid- látó volt, nem vehette észre a közeledő vonatot és az elgázolta. A szerencsétlenség ügyében to- vább folyik a vizsgálat, mert az sincs kizárva, hogy Dukász öngyilkossági szándékából vetette magát a vonat elé.

Feljegyzések

A londoni Berkley-szálló éttermének né- hány nap óta új pincére van: a törekvő if- jút John Henry Fane-nek hívják, 21 éves, eddig a királyi testőrezred hadnagya volt és ma is változatlanul Clinton lordnak, a titkos tanács tagjának unokája. Változatlanul, mert a nagy állású öreg lord nem tagadta ki, ha- nem ellenkezőleg ő volt az első vendége, akit kiszolgált, a kiszolgálással igen meg volt elégedve és busás borraivalót hagyott az asztalon, azt angol szokás szerint a számlá- val diszkrétén letakarva.

A kvietált testőrhadnagy természetesen nem akar örökké pincér maradni. Szállodás- nak készül és ezért a mesterségnek egész létráját végig járja. A pincérségen kezd, napi 13 órát dolgozik és a kiszolgáláson ki- vül naponta 750 tányért mos el. Azután a konyhába kerül, majd a portás borba és bi- zonyára megtanulja azt is, hogy miképpen kell a vendégeket a szállodai szobákban ki- szolgálni. Később kerül majd sor külföldi szállodai tapasztalatok megszerzésére, meg arra, hogy mesterségének irodalmával is megismerkedjék.

Ennek az ifjú embernek, ki egyébként az angol királynő közeli rokona, valószínű- leg minden reménye megvan arra, hogy a gyakorlati iskola elvégzésével kitűnően fi- zette vezető állást kapjon valamelyik nagy londoni szállodában. Sőt ezt az állást meg- kapta volna valószínűleg akkor is, ha ezt az iskolát nem járja végig ilyen becsületesen.

Ez éppen a tanulságos, ez a nehéz testi munkára való készség, hogy a magyar ta- nult ifjúnak akkor sem lenne biztos a kilá- tása, ha épen ilyen buzgón és lelkiismerete- sen akarna felkészülni gazdasági pályákra. De még ha ez a biztonság valóban nincs is meg, nagy baj, hogy a magyar ifju, tisztelet a kivételeknek, nem mutat különösebb haj- lamot ilyen gyakorlati iskolák kijárására.

Pedig a szellemi fölény, a látókör és műveltség éppen ezeken a pályákon jelent mérhetően előnyt. A német munkatáborok- ban megállapították, hogy az életerős, tanult fiatalember még földmunkásnak is jobb, mint a másik, ki földmunkás családból származott és maga is abból él. Pedig ehhez a munkához valóban nem kell különösebb ér- telmesség, az értelem azonban itt is előnyt és fölényt tud magának biztosítani. Nagy előnyt jelent tehát minden gyakorlati pályán a tanulás és az általános műveltség, külö- nösen, ha a szakma testi munkájának ala- pos gyakorlati ismeretével párosul.

Ha a tanult magyar ifjú hinni tudna eb- ben a fölényben, meglenne az önbizalma ahhoz, hogy ott, ahol megnyílik előtte, elin- duljon ezen a gyakorlati úton: úgy semmi- esetre sem maradnának így el többen a ki- tűzött távol cébről, mint ahányan az elmé- leti pályákon lemaradnak. Minél többen vál- lalkoznának pedig erre a kísérletre, minél általánosabbá válnék a gazdasági pályáknak ez az ostroma, annál több siker intégetne az egyes vállalkozók felé, mert azt népi lendü- let vinné előre és a szervezethez segíthetné. (Skin.)

1939. ÉVI TAVASZI LIPCSEI VÁSÁR

Megnyílik 1939 március 5-én

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT
Leipzig, (Deutschland)

60%,-os utazási kedvezmény a német vasutakon

vagy a vásár tiszteletbeli képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I. Strada Praporgescu 2. Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, német konzul, Oradea, Str. Nic. Iorga 1. Tel. 21—35.

Vasuti szerencsétlenség öt súlyos sebesülttel. Szatmár. Saját tud. Hétfőn délelőtt a bikszádi faipar vasutvonalán rendkívül súlyos szerencsétlenség történt. Öt munkást a közégtől mintegy tízhat kilométerre kivezényeltek, hogy megjavítsák a vasuti pályát. A munkások dél felé összeszedték szerszámaikat és a pályakocsin elindultak Bikszád község felé. A vasut pályája ezen a részen rendkívül meredek, veszélyes, a község felé lefele halad és tele van éles kanyarokkal. Az egyik meredeken a munkások kétségbeesve látták, hogy a kocsi fékje eltört és a szerelvény egyre gyorsuló sebességgel rohan a lefékezve előtte haladó vonat felé. A munkások az összeütközés előtt kiugrottak a kocsiból, amely néhány pillanat múlva nekirohant a vonatnak. A munkások közül Galea Gheorghenak mindkét lába eltört. Ciocan Vasile és Trifan Mihail szintén lábtörést szenvedtek, míg Ban Ilie és Sohl Gyula a fején és a felső testén szenvedett súlyos sérüléseket. A munkásokat beszállították a szatmári kórházba.

FEKETESZESZ HAJLSZA KÉZDIV. HELY FÖTERÉN Saját tud. A szatmári piacra egy ókiráltságbeli szekér érkezett, melyen, a jelek szerint, adózatlan szeszt csempészték. A fuvarosok, amikor a fináncok úzóbe vették, vad vágatásra ösztönözték lovaikat és lelőkték az egyik felcsipeszkedett ellenőrt, aki riasztó lövést adott le. A menekülő szekér végül zsákutca szaladt, ahol elfogták. Két hordó szeszt találtak náluk.

Temetés. Özv. Menyhárth Józsefné szül. Szilágyi Julianna 78 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Paserilor-utca 15. számú gyászháztól. (Erdélyi „Concordia“.)

Lopott kerékpáron Magyarországra akart szökni egy szatmári betörő. Saját tudósítónktól: A petei határrendőrség letartóztatta Csákányovszky Sándor hírhedt betörőt, aki kerékpáron át akart szökni Magyarországra. Csákányovszky elmondta, hogy néhány nappal ezelőtt betört Grünfeld Ábrahám kereskedő üzletébe, de munkájában megzavarták. Napokig rejtőzött, majd félelmében öngyilkosságra határozta el magát. A kótél azonban elszakadt a másodsor már nem volt bátorsága tettét végrehajtani. Kerékpárt lopott és át akart szökni Magyarországra. A hírhedt betörő ellen megindították az eljárást.

ELTILTOTTÁK A CELOFÁN RUHÁK KÉSZÍTÉSÉT. Bucuresti. Saját tud. Eltiltották a celofánból, vagy más hasonló lobbánanyagból való ruhák készítését. A tilalomra bizonyára az a szerencsétlenség vezetett, amelynek nemrég egy előkelő hölgy, egy vendéglőhelyiségben esett áldozatul.

Három-három havi elzárásra ítélték négy Ripensia játékos. Bucuresti. Saját tud. A buzai ügyes bíróság hétfőn ítélezett a Ripensia négy játékosára perében, akik azzal voltak vádolva, hogy megverték egy vasutast. Az eset úgy történt, hogy a Ripensia Csernovitzból tértek haza egy mérkőzésről, Buzau közelében Biindea a vonat étközökocsijából fülkéje felé tartva, vigyázatlanságból nekiment a szolgálatban levő konduktornak, aki erre állatnak nevezte a játékos. Bindea felindulva, arcul ütötte a vasutast, mire még három Ripensista Dobay, Burger és Cotormani is rárontott a kalauzra és egyesült erővel alaposan helybenhagyták. A buzai bíróság a játékosok távollétében hozott ítéletet és három-három havi elzárásra ítélte őket.

Egyévi fegyházra ítélték Gyergyószentmiklós város fosztogatóját. Csékeszereda. Saját tud. A múlt évben sorozatos betöréseket követtek el Gyergyószentmiklós városában. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Végre a rendőrség elfogta Adorján Tibor 26 éves borbélyt és szobafestőt és Domokos Margitot, akik beismerték a sorozatos betöréseket. Így Glück Mihály kereskedőtől nagymennyiségű ruhaszövetet, Strul Sámuel kereskedőtől falbontás útján más árucikkeket, Kémenes Miklós gazdálkodótól négy libát, két tyukot, egy fejszét, Kanarab Salamon kereskedő üzletéből kilencezer lei értékű árut, Izsák Jenő kereskedőtől vászon- és ágyneműt, Strul Salamon kereskedő magánlakásából tízennyeg tyukot loptak el. A törvényezék a múlt év július 2-től előzetes letartóztatásban levő Adorján Tibort, akit a törvényszék ugyancsak ismét lopásért még egy esztendőre és kétezer leire büntetett, valamint a brassói ötödik hadtest hadbírósa egy hónapra, amiért egy rendőrt súlyosan bántalmazott, — egyévi elzárással, kétezer lei pénzbüntetéssel és politikai jogainak háromévi felfüggesztésével sújtotta. Szabadlában lévő, de a tárgyaláson meg nem jelent vadházasársát egyhavi elzárásra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

HALÁLRAGÁZOLT EGY VASUTI FŐMÉRNÖKÖT A SZÁGULDÓ GÉPKOCSI. Kolozsvár. Saját tud. Tragikus szerencsétlenség áldozata lett Steiner Izsó nyugalmazott vasuti főmérnök. A Marianum közelében az úttesten keresztül akart haladni. Uljában egy gépkocsi oly szerencsétlenül kapta el, hogy súlyos gerincfőréssel és belső vérzéssel kórházba szállították, ahol minden lehető elkövettek a szerencsétlen ember megmentése érdekében, de segíteni már nem tudtak rajta s a műtőszalon röviddel a megkísérelt vérátömlesztés után meghalt. Halála városszerinte mély részvétet keltett. A súlyos kimenetelű gázolással kapcsolatban megindított rendőri vizsgálat során megállapításra nyert, hogy a szerencsétlenségért a felelősség a gépkocsivezetőt terheli, aki megelőző éjszaka bálban volt és elbóbiskolt a kormánykerék mellett. Így történetét, hogy elvesztette uralmát a kormány felett és gépe elgázolhatta a gyalogjáró szélen álló főmérnököt. A gázoló sofört, Schmatting Jánost a rendőrség letartóztatta és már át is adta az ügyésznek.

Félláru utazási kedvezmények a CFR vonalain. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos kedvezményt biztosít mindazoknak, akik az alant felsorolt vonalokon fekvő állomásokra, vagy állomásokról utaznak: Arad—Brad, Nagyvárad—Vaskó, Bánffyhyunad—Kalotaszeg, Aranyosgyéres—Abrudbánya, Gyulafehérvár—Zalatna, Sabasag—Rogoz Dobresti és Borosjenő—Csermő. Hasonlóképpen félláru jeggel lehet utazni a Mócvidék területén. Hatvan százalékos kedvezményt biztosít a CFR, a legalább öt tagból álló mőc-csoportoknak. Az erdőmunkások, mezőgazdasági munkások, dézsások, akik Buru—Abrudbánya, Torda—Abrudbánya, Vura—Ampoitej—Zalatna, Gyulafehérvár—Zalatna, Honcótó—Brád, Arad—Kalotaszeg—Brád, Kalotaszeg—Bánffyhyunad, Vaskó—Belényes, Vaskó—Nagyvárad, Sabasag—Rodoz és a bihar megyei Dobresti vonalon utaznak, ugyancsak 60 százalékos kedvezményt élveznek. A mőcvidéki búzaszállítás 50 százalékos kedvezményre is eszközölhető. Ugyanílyen félláru fuvardíjat számítanak a mőcvidékről történő faszállításoknál is, itt azonban csak a következő vonalokat veszik kedvezményes díjszabás alá: Zalatna—Gyulafehérvár—Aranyosgyéres, Kalotaszeg—Bánffyhyunad Vaskó—Holod egészen Nagyváradig, a Brád—bobszegi vonalon Aradig, míg a Dobresti—Sambasag vonalon egészen Nagyváradig.

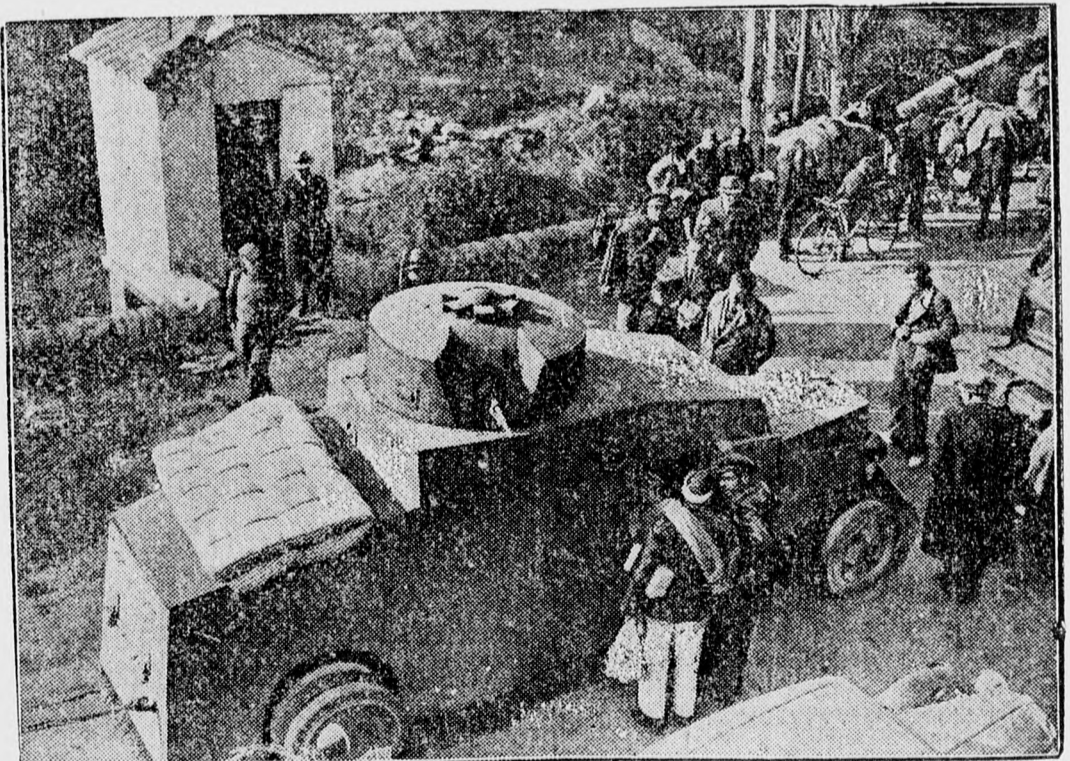
Összeállították a magyar válogatott-csapatot. Budapestről jelentik: Dietz Károly dr. szövetségi kapitány hétfőn este összeállította Budapest város válogatott labdarugó csapatát, amely február 20-án a liliei válogatottal mérkőzik. A csapat a következők: Szabó — Korányi, Bíró — Szalay, Turai, Dudás — Rozsly, Pálya, Zsengellér, Kiszely, Titkos.

E. K. E. turista-délután Tordán. Saját tud. Nagy érdeklődés jegyében a legszebb sikerrel műsoros turista-délután rendezett az Erdélyi Kárpát Egylet tordai osztálya Tordán a magyar Kulturházban. Dr. Tavaszy Sándor református püspök helyettes E. K. E. elnök nagyhatalú beszéddel vezette be a műsort, amelynek rendén dr. Balogh Ernő központi főtitkár tartott nagyon értékes, vetített képekkel kísért előadást Erdély természeti nevezetességeiről és csodáiról. A népszerű előadót a hallgatóság melegen ünnepelte.

KIFOSZTOTTÁK EGY FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETET. Kézdivásárhely. Saját tud. Kézdivásárhely és környékén hosszabb idő óta gyakran fordulnak elő betörések, de a tetteseket, mindeztideig nem sikerült elfogni. Az egyre vakmerőbb fosztogatónak most a szentkatolnai fogyasztási szövetkezet esett áldozatul, ahonnan minden értékes árut elvittek. Erdekés megemlíteni, hogy a betörők főleg forgalmas útvonalak mellett lévő üzletekre pályáznak. Így annakidején Ozsdolán a Nyáguly Gergely üzletét, később Kézdivásárhelyen két izben is a Muzsnay Domokos üzletét fosztották ki.

Folyóirat-szemle

A Vasárnap új száma vezetőhelyén XI. Pius pápa képét hozza és a halott egyházfejedelméről ír mély és meleg emléksorokat Fischer Aladár. Mihelics Vid „A keresztény államért” címen ismerteti XI. Pius konkordátumait, a Vatikán nemzetközi kapcsolatait és a nemzeti kisebbségek ügyében elfoglalt példás magatartását. Bunyor János gépészmérnök az Ifjumunkásokról közöl érdekes s trappáns meglátásokat, Friedrich Forster: Férfiúság — nőiség — filmen című értékesése pedig a filmpedagógia egészen eredeti fel-fogását tükrözi. Kiemelkedő cikkei az új számnak még: Márton Aron és az erdélyi ifjuság (Venczel József), Keresztény népi egységet! (Kulcsár Kálmán), A filmkultura (Molnár Lajos), Kis mesék — nagyoknak (Dorosmay János), A romániai falukutató (Fábián Béla), A román faj és a vegyesházasságok (Rámneanțu Petre könyvről). Az irodalmi részben két fiatal író műve mutatkozik be novellával a Vasárnap olvasóinak: Bányai A. Mária (A tanár ur közeve) és Nagykárolyi Etelka (Nem is olyan nehéz...) Ezenfelül Fodor József, Bicztray Kálmán, Tamás Lajos, Cserei Szász László szép költeményei, Erdélyi József román népballada-változata (A bárány) és Tudor Arghezi „Altató dala” (Gréda József fordítása románból) teszi színessé és változatosabbá a gyönyörű képekkel illusztrált lapot, amelyet könyvkritika és Világkrónika zár le. A horitékla-pot Simai G. művészi felvétele díszíti. Kellemes meglepetést jelez a „Vasárnap” a kisebbségi szü-lők és ifjuság számára, amennyiben tavasszal megindul a lap időközi melléklete gyanánt a „Kis Vasárnap”, tanulságos és szórakoztató olvasmányokkal, nevelő hatású román és magyar irodalmi és történelmi népszerűsítő anyaggal, számos vonzó és érdekes rovattal, képekkel illusztrálva, csinos kiállításban. A „Vasárnap” elő-fizetési ára félévre 120 lei, egy példány 12 lei. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Arad, Strada Bratianu 2—4.

Spanyol páncélaútó, — amelyen át akartak menekülni köztársaságiak a francia határon. A páncélaútóra egy matrácot is felkötötték a menekülők

SZÍNHÁZ

Hatalmas érdeklődés mutatkozik a Thalia operette-együttesének ma, szerdán kezdődő nagyváradi játékciklusa iránt

A múlt péntek óta árusítja az elővételi pénztár a jegyeket a Thalia operette-együttesének szerdán kezdődő ciklusára. Az érdeklődés egészen kivételes. Ennek oka pedig egyszerűen az, hogy a nyolcnapos ciklus alatt a Thalia gazdag változatos, kitűnő operettekből álló ciklust bonyolít le.

Első bemutatóul egy végtelenül szellemes, fordulatos, humorral komikus helyzetekkel teli vidám zenés vígjátékot hoz a Thalia: A hölgy hozzászám tartozik címűt, amelynek Pierre Weber, a neves francia vígjátékirodó a szerzője ennek a nagyszerű újdonságnak, zenéjét pedig Eiseemann Mihály írta. Szinte elég ennyit elmondani erről a darabról, mert hiszen annak tökéletes színpadra vitelét a Thalia legjobb erői, valamint Gróf László rendezése és Schreiber Alajos vezényelése garantálja.

A második újdonság operett. A szó nemes értelmében. Hangulatos, romantikus, szépen zenéjű, egészséges szövegű operett, amelynek címe: Nincs szebb, mint a szerelem. Sándor Jenő írta ezt az egészen kivételes értékekkel rendelkező darabot, amely Kolozsváron is sorozatos előadásokban került színre.

A harmadik bemutató a szezon nagy bombája. A színház farsangi revü-attrakciója: A szomszjas krokodil. Szerzői: Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd. A szomszjas krokodil részletes ismertetésére még visszatérünk.

HETI MŰSOR:

Szerda, február 15. este 9 órakor: **A hölgy hozzászám tartozik.** (Pierre Weber és Eiseemann Mihály zenés vígjátéka. Rendező Gróf László. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei János, Tompa Sándor, Csoka József, Fülöp Sándor, Deesy Jenő, Örvössy Geza, Csengeri Aladár. Vezényel Schreiber Alajos.)

Csütörtök délután 5 órakor: **Idé gyere rózsám.** (Olcsó helyárakkal.)

Csütörtök este 9 órakor: **A hölgy hozzászám tartozik.**

Péntek este 9 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.** (Sándor Jenő romantikus nagyoperettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Réthely, Csengeri.)

Szombat délután 5 órakor: **Nem leszek hátlátlan.** (Olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy gyermek előadás: **Sicc urfi kalandjai** c. énekes, tanács gyermekoperett. Nagyon olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Idé gyere rózsám.** (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap este 9 órakor: **A hölgy hozzászám tartozik.**

Hétfő este 9 órakor: **A szomszjas krokodil.** (Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításon nagy revü-operettje, a színház nagy farsangi produkciója. Edző: Gróf László. Zenei vezérkorecsénye Schreiber Alajos. Téli turisták: Krémer, Sándor Stefi, Báza, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Deesy, Réthely stb.)

Kedd délután 5 órakor: **Idé gyere rózsám.** (Olcsó helyárakkal.)

Kedd este 9 órakor: **A szomszjas krokodil.**

Szerda délután 5 órakor: **Nem leszek hátlátlan** (Olcsó helyárakkal.)

Szerda este 9 órakor: **A szomszjas krokodil.** (Bucsolóadás.)

— **Jegyek már válthatók a színház baloldali pénztáránál délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.**

Mit tegyek? Mit ne tegyek? ha szép akarok lenni?

Írta: dr. Mezey Károly

Tartalomjegyzékből: A szépség ápolása. — Szépségápolás. — Puder. — Szappan. — Masz. — Százs. — Napfürdő. — A dohányzás hatása a szépségre. — A bőr szárazsága. — A bőr zsirossága. — Pattanások — Ráncok. — Szep. — Májfoltok. — Anyajegyek. — Szemöl. — Bőrkegésedés. — Az orr vörössége. — Bőrdaganatok. — Fagyás. — A kéz, a láb és a hónalj rendelenes izzadása. — Hajhullás. — Öszülés. — A körmök ápolása. — A fogak ápolása. — Elhíjasodás. — A szem szépsége stb. stb. Ára 95 lei.

KÖZGAZDASÁG

A tavaszi gazdasági munkálatok megindulása előtt még két tanfolyamot rendez Csíkmegyében az Erdélyi Gazdasági Egyesület

Csikszereda. Saját tud. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület eddig Csíkvármegye három községében rendezett két-kéthetes téli gazdasági tanfolyamot. Csíkszentgyörgyön december 3-án, Csíkszentimréren december 17-én és Gyergyóditróban december 18-án fejeződtek be ezek a népes tanfolyamok, melyeknek jótékony hatása már ebben az esztendőben érezhető lesz a jobb és többtermelés tekintetében. Még két tanfolyam rendezését vette tervbe az E. G. E. az idén: az egyik Csíkszentdomokoson február hó 27-ével kezdődik és március 11-ig tart, a másik Gyergyószentmiklóson március 13-iki kezdettel és március 25-iki vizsgáztatással. Az előadói tisztet kiváló és a különleges szakely viszonyokat ismerő neves szakelőadók töltik be. **Szöke Mihály** ny. földműveléskolai igazgató, **Anghi Balázs** gazdasági egyesületi titkár, dr. **Részegh Tamás** állatorvos, **Péter József** csikcsicsói mintagazda, **Gyerkes Mihály**, **Sziklai Béla** és **Kandel László** mind előnyösen ismert és becsült nevei az előadótisztületnek. Ezeknek az elméleti és gyakorlati tanfolyamoknak a megrendezésénél lelkes buzgóságot fejt ki **Podor Pál** mérnök, az E. G. E. csíki megbízottja.

A budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár tudnivalói

Budapestről jelentik: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1939 évi március 23—28. napjain rendezi Budapesten a 48. mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt. E kiállítás, a magyar mezőgazdasági termelés, állattenyésztés és mezőgazdasági gépipar nagyarányú seregszemléje lesz.

A kiállítás legfontosabb része a díjazással egybekapcsolt tenyészállatkiállítás és vásár, amelynek keretében az ország tenyészállatanyagának legjava kerül bemutatásra, a legkiválóbb magyar tenyésztekből. A mezőgazdaság különböző termelési ágai kisebb-nagyobb önálló kiállítási csoportokban fognak szerepelni. A mezőgazdasági kiállítás egyes napjain — a díjazott állatok elővezetése mellett — országos lovasmérkőzések, fogatversenyek és lovasjátékok lesznek. A kiállítás látványos hatáson egészíti ki a többszáz különféle, főleg magyarfajta komondort és pulit bemutató kutyakiállítás, amellyel kapcsolatban kotorék- és patkányfogó versenyek, vadász és rendőrkutyabemutató is lesz. A kiállítás szabad helyén elhelyezett mezőgazdasági gép- és eszközkiallítás keretében különböző gépek, gazdasági eszközök, kocsik és a termelés segédanyagai kerülnek bemutatásra.

A külföldre vásárolt tenyészállatok a magyar határig díjtalanul szállíthatnak. Az érdeklődőknek részletes felvilágosítást nyújt az EGE — Cluj — Kolozsvár, str. Regalá 16. sz. (volt Majális utca). Az utazási, vízum- stb. kedvezmények rendezőbizottság által kibocsátott kiállítási igazolványok alapján vehetők igénybe, amelyek drb.-ként 180 leiert szerezhetők be a menetjegyirodákból.

A kiállításra utazók, az utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett — vízum nélkül léphetik át a határt. Az utólagos vízumot 2.50.— Pengő kezelési költség ellenében, a kiállítás területén működő utlevélkirendeltségnél kell beszerezni a kiállítási napokon, március 23—28-án.

A kiállítási igazolvány alapján a magyarországi összes vasúttal és hajózási vállalatok bármely osztályon való utazásnál 50% kedvezményt adnak. Ezenkívül, a kiállítási igazolvány tulajdonosa 33% kedvezménnyel 3 vidéki utat is tehet Magyarországon. A kiállítási igazolvány kétszeri díjmentes belépésre is jogosít a kiállítás területére.

Gazdakörök alakulnak Szatmár megyében

Szatmár. Saját tud. Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek — mint már egy ízben megírtuk — az északi országrész magyar gazdatömegeit nem sikerült tagjai közé beszervezni. Ennek természetesen a magyar gazdák látták a kárát. Ugyanis azokban a községekben, ahol Gazdakör működik, úgy a termelésnek, mint az értékesítésnek megteremtődtek a kedvező feltételei. E példát látva, a Gazdakör nélkül levő magyar falvak lakossága is kívánja a Gazdakör megalapítását.

Erre rövidesen alkalom is nyílik. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület ugyanis elhatározta, hogy Szatmár-megye magyar falusi tömegét is beszervezi. Lázáriban rövidesen gazdasági tanfolyam kezdődik, amelynek záró ünnepélye keretében megalakul a Gazdakör. Azután a többi magyarlakta falvakra kerül sor.

Csíkmegyei termény- és piaci árak. Csíkzeveda. Saját tud. Buza ára 470, rozs 360, árpa 430, zab 450, kukorica 420, lencse 750, bab 900—1000, burgonya 230, széna 160 lei métermásánként. Alma kilója 12—14, tojás párja 3.60, csirke párja 80, liba darabja 110, tyúk darabja 60, ruca 70, pulyka 150—180, tej literje 5, vaj kilója 90, turó kilója 48—80, murek egy csomó 1, petrezselyem egy csomó 3, zeller 4, retek 2, hagyma koszoruja 18—26. Husárak: marhahus 24, borjúhús 36, sertéshús nem lehet kapni, bányai 70, szalonna füstölt 52, zsír és zsírnakvaló szalonna valamint hajt nem található a mészárezékekben. Általában a megélhetés annyira megdrágult, hogy a szerény jövedelmű, fixfizetéses tisztviselői osztály csak nélkülözésekkel tud megélni, ruházatra és kulturális igényei kielégítéséről szó sem lehet.

Arcákiadatok

- Lakás**
szavanként 3 lei
- 1 szoba,**
konyhas lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Decebal 10. szám.
- Két**
szobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Nagyvárad, Str. Vlahuta 44. szám.
- Kapualatti**
utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Nic. Zsiga No. 7.
- Adás-vétel**
szavanként 3 lei
- Aki**
magnaházat, bérházat, bármilyen ingatlant eladni, venni akar, keresse fel Popovics irodát, Nagyvárad, Vlahuta 6.
- Herbst**
óra-, ékszeraruház. Regele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega óra 300—1000 lei és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszek arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.
- Sürgösen**
eladó Miorita-utcában 700 [ ] méter telek, víz, villany van. Érdeklődni Popovics irodában, Vlahuta-u. 6. Nagyvárad.
- Allást nyec**
szavanként 2 lei
- Mindens**
16—18 éves, jó bizonyítvánnyal március 1-re felvétetik. Nagyvárad, Str. Moldova 2. Földszintes ház.
- Vincellért,**
ki gyümölcsöshöz ért, esetleg kertészi fogad dr. Kaczián Kálmán ügyvéd, — Nagyvárad, Str. Ciordas 46. szám.
- Allást keces**
szavanként 1 lei
- Háztartás**
minden ágában jártas, római katolikus úrnő, házvezetőnek menne plébániára. Szives megkereséseket Bogsch Béláné, Nagyvárad, Str. Vâlcele 1. címre kérem.
- Fiatal**
intelligens nő, aki a gazdálkodásban is jár-tas, házvezetőnek v. d.ekre is elmenne. Erdéi, Nagyvárad, Strada Ingusta 4. szám.
- Román,**
magyar gépirást olcsón vállalkoz. Nagyvárad, Pompiilor 3-a

LEGUJABB

Németország cserkereskedelmi viszonyáról tárgyal Amerikával

Szalonnáért és búzáért ipari termékeket vásárolnának a németek

Londonból jelentik: A Times tudósítója jelent Newyorkból, hogy a német kormány washingtoni és csikágói ügynökei tárgyalásokat kezdtek a nyugat-amerikai közgazdasági körök képviselőivel csereegyezmény létrehozása érdekében. Németország az egyezmény alapján többszáz tonna szalonnát és 50.000 tonna búzát vásárolna Amerikától ipari termékek ellenében.

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatische Korrespondenz Hull az amerikai külügyminiszter kijelentésével kapcsolatban a következőket írja:

„Washington részéről az utóbbi időben egyre több kísérlet történt abban az irányban, hogy alássa egyes politikai rendszerek hatalmát. Az amerikaiak nem átalják támadó szándékkal megrágalmazni ezeket a hatalmakat. Nem elégednek meg azzal, hogy nézeteiket Amerikában terjesztik, hanem más földrészekben is bizalmatlanságot és bizonytalanságot keltenek. A cikk végén Hull szavait idézi: „Ilyen légkörben nem lehet elképzelni a nemzetközi kérdések megoldását“.

Anglia tiltakozása Tokióban a Hainan-sziget megszállása ellen

Az angol nagykövet az előző francia jegyzékkel azonos szöveget nyújtott át Arita külügyminiszternek

Tokióból jelentik: A tokiói angol nagykövet kedden átadta Arita japán külügyminiszternek az angol jegyzéket Hainan-sziget megszállása ügyében. A jegyzék szövege azonos azzal a jegyzékkel, amelyet Franciaország már hétfőn átnyújtott Arita külügyminiszternek.

Arita japán külügyminiszter ugyanolyan értelmű választ adott az angol nagykövetnek, mint hétfőn a francia nagykövetnek. Politikai körökben kijelentették, hogy a japán külügyminiszter válasza elejét vette az esetleges nézeteltérésnek Japán és Franciaország, illetve Japán és Anglia között.

Cseh-Szlovákia új alkotmányát a három összetevő ország közös tanácskozásán állapítják meg véglegesen

Március első felében már az új alkotmány alapján parlamenti választások lesznek Cseh-Szlovákiában

Prágából jelentik: A cseh központi kormány Szlovákia és Kárpátalja miniszterei bevonásával csütörtökön vagy pénteken tanácskozásokat kezd a három állam közötti alkotmányos viszony megállapítása és helyreállítása céljából. Cseh politikai körökben arra

az elhatározásra jutottak, hogy felosztatják a prágai parlamentet és március első felében újabb választásokat írnak ki. Rendeleti úton léptetik életbe az új alkotmányt, amely tisztázza a három törvényhozó testületnek új hatáskörét és megszünteti a szenátus intézményét.

A horvátok is óhajtják Jugoszlávia és Magyarország megegyezését

Macsek horvát néppárti vezér érdekes nyilatkozata a két ország közötti egyezkedésekről

Belgrádból jelentik: Macsek Vladimir, a horvát néppárt vezére nyilatkozott a Pesti Hírlap munkatársának. Az újságírónak arra a kérdésre, hogy egyetért-e a Budapest-Belgrád között kialakuló viszonytal, Macsek a következőképpen válaszolt:

— A horvát nép számára elsősorban a szabadság biztosítása a fontos. Nagyon jól tudjuk, hogy a horvát népnek érdekei egyeznek a magyarokéval, éppúgy, mint a jugoszlávoké egyezik a magyarkéval. Végzetes tévedés lenne azonban Jugoszlávia vagy Magyarország szá-

mára az a hiedelem, hogy a horvátok kötelesek lesznek elfogadni és tiszteletben tartani egy olyan egyezményt, amelyet megkérdezésük nélkül kötöltek

A MAGYAR KÖVET LÁTOGATÁSA AZ ÚJ JUGOSZLÁV MINISZTERELNÖKNÉL.

Belgrádból jelentik: Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és belügyminiszter hétfőn fogadta báró Bakách Bessenyei Györgyöt, Magyarország belgrádi követét.

Nagyváradra még nem érkezett meg a lakók bejelentési határidejét meghosszabbító rendelet

Nagyvárad. Saját tud. Bucuresti jelentés alapján tegnapi számunkban közöltük, hogy a lakók bejelentési határidejét február 20-ig meghosszabbították. A nagyvárad rendőrségre eddig nem érkezett meg a szóbanforgó belügyminiszteri rendelet — ezért közli a háztulajdonosokkal és főbérlelőkkel, hogy a bejelentéseket február 15-ig be kell adni. Amennyiben a bejelentési határidő meghosszabbítása Nagyváradon is megtörténne úgy azt a rendőrség közölni fogja.

Eredményes fordulat a londoni menekültügyi bizottság értekezletén San Domingo, a Fülöp-szigetek és Ausztria nagyobb számú európai zsidó menekült befogadására hajlandó

Londonból jelentik: Az eviani menekültügyi bizottságának ülésén a Fülöp-szigetek kiküldöttje kijelentette, hogy kormánya nagyobb menekült tömeget hajlandó befogadni. A bevándorlók sorában nemcsak szakképzett munkásokat, hanem szellemi pályán működőket is szívesen látnak. San Domingo köztársaság kiküldöttje bejelentette, hogy 100.000 menekültet fogadnak be. Az ausztráliai kormány 15.000 menekültnek ad beutazási engedélyt, de kikötötte, hogy a menekülteket személyileg megválogatják. Az értekezleten egyébként megválasztották Rublee utódját Sir Herbert Emerson, a népszövetségi menekültügyi biztos személyében.

Imrédi magyar miniszterelnök betegségét álhírek koholására használták ki

Budapestről erélyesen cáfolják az Imrédi kormány lemondásáról elterjedt híreket

Budapestről jelentik: Egyes külföldi lapok és ügynökségek azt a hírt közölték, hogy az Imrédi-kormány lemond, sőt már le is mondott. Imrédi magyar miniszterelnök néhány nap óta náthában megbetegedett és lakásán fekszik. Már ez a körülmény is megdönti a külföldi lapok valótlan híreszteléseit, hiszen ágybanfekvő beteg léte nem jelenhetett meg kihallgatáson sem a kormányzónál. A hír tehát teljesen légbőlkapott.

Ruszinszkóban fokozódik az elkeseredés

Ruszin és magyar vezetők lengyel területre szöknek az erőszakosságok elől

Varsóból jelentik: Lengyelországba érkezett hírek szerint kárpátukrajnai választási üldözések során többen a ruszin és a magyar menekülők közül lengyel területen kerestek menedéket. Ruszinszkóban egyébként tovább folyik a magyarok üldözése. Ráhoroból elüldözték a római katolikus lelkészt, több lelkészt és tanítót pedig letartóztattak.

Beregszászról jelentik: Az Erdős-Kárpátokból érkezett hírek szerint a lakosság elkeseredése igen nagy a választási eredmények példátlan meghamisítása miatt. A ruszinszkói minisztertanács mindent elkövet, hogy a kedélyeket lecsillapítsa és a választások eredményét hitelesnek tüntesse fel. Az elkeseredés azonban óráról-órára fokozódik. A választási visszaélések ugyanis olyan nyíltan folytak, hogy a lakosság nagyrésze személyesen is meggyőződhetett azokról. A közhangulat elmérgesedése olyan arányokat öltött, hogy komolyan megdöbbentette a kormány tagjait.